

RAMBØLL LEGE- OG LÆRINGSMILJØVURDERING

Lege- og Læringsmiljøvurdering 2020

RESULTATRAPPORT

Klatretræet

Ringkøbing-Skjern Kommune

RAMBØLL

INDHOLDSFORTEGNELSE

1 INTRODUKTION	4
2 LÆSEVEJLEDNING	5
2.1 Formål med rapporten	5
2.2 Sådan læses figuren	5
3 DATAGRUNDLAG	6
4 OVERORDNEDE RESULTATER	7
4.1 Resultater fordelt på respondenttype	7
4.2 Resultater opdelt på respondenttype	9
5 RESULTATER OPDELT PÅ DE ENKELTE TEMAER	12
5.1 Resultater for temaet Ledelse af børnegrupper og læreprocesser	12
5.2 Resultater for temaet Børnefællesskaber	14
5.3 Resultater for temaet IT og digitalisering	16
5.4 Resultater for temaet Det fysiske læringsmiljø	17
5.5 Resultater for temaet Overgange og sammenhæng	18
5.6 Resultater for temaet Samarbejde	19
5.7 Resultater for temaet Ledelse	20
5.8 Resultater for temaet Forældresamarbejde	21
6 RESULTATER PÅ ENKELTSPØRGSMÅL - MEDARBEJDERE	22
6.1 Medarbejdernes højeste og laveste vurderinger	22
6.2 Ledelse af børnegrupper og læreprocesser	24
6.2.1 Relationskompetence	24
6.2.2 Didaktisk refleksion	25
6.2.3 Børneperspektiv og engagement	26
6.2.4 Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen	27

6.2.5 Den pædagogiske læreplan	28
6.3 Børnefællesskaber	29
6.3.1 Barn-barn relation	29
6.3.2 Forskellighed som en ressource	30
6.3.3 Deltagelse og motivation	31
6.3.4 Børn i udsatte positioner	32
6.4 IT og digitalisering	33
6.4.1 Dataunderstøttet refleksion	33
6.4.2 Pædagogisk IT	34
6.5 Det fysiske læringsmiljø	36
6.5.1 Indeklima	36
6.5.2 De fysiske og æstetiske rammer	37
6.6 Overgange og sammenhæng	38
6.6.1 Overgang fra dagtilbud til skole	38
6.6.2 Sammenhæng	39
6.7 Samarbejde	40
6.7.1 Eksterne samarbejdspartnere	40
6.7.2 Monofagligt samarbejde	42
6.8 Ledelse	43
6.8.1 Fælles værdier og retning	43
6.8.2 Evaluering og datadrevet ledelse	45
6.9 Forældresamarbejde	46
6.9.1 Forældresamarbejde	46

1 INTRODUKTION

Det pædagogiske læringsmiljø er rammen for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse i dagtilbuddet.

"Udviklingen af inkluderende og stimulerende læringsmiljøer i dagtilbud er afgørende for at understøtte, at alle børn mødes med passende udfordringer, udvikler sig, trives og lærer nyt. Læringsmiljøet består af en række elementer, som det pædagogiske personale og ledelsen løbende kan arbejde med at styrke. Læringsmiljøer af høj pædagogisk kvalitet er med til at sikre rammerne for, at alle børn inviteres til at være aktive deltagere i dagtilbuddets fællesskaber, uanset det enkelte barns forudsætninger og behov."

For mere information se "Inspirationskatalog", som kan hentes her:

<https://www.emu.dk/modul/styrket-fokus-på-børns-læring>

Kvaliteten af samspillet og relationerne mellem voksne og børn i dagtilbuddet er særlig betydningsfuldt for læringsmiljøet, da et godt fællesskab med gode og trygge relationer er en vigtig forudsætning for, at børnene trives. Det har betydning i alle aspekter af barnets læring, at der tilbydes et miljø, hvor personalet henvender sig til barnet, taler med barnet og sætter ord på det, der sker.

Det er afgørende for kvaliteten af den pædagogiske praksis, at dagtilbuddet etablerer en systematisk, udviklende evalueringskultur, hvor det pædagogiske personale og ledelsen løbende evaluerer sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Formålet med Rambølls Lege- og læringsmiljøvurdering er således at understøtte dagtilbuddets arbejde med denne evalueringsproces, og dermed medvirke til at kvalificere den pædagogiske praksis. Temaerne i Lege- og læringsmiljøvurdering tager blandt andet udgangspunkt i tekster og materialer fra EMU's hjemmeside:

<https://www.emu.dk/omraade/dagtilbud>

2 LÆSEVEJLEDNING

Nedenfor fremgår en læsevejledning til den kommunale Lege- og læringsmiljøvurdering, som dels rummer en formålsbeskrivelse og dels en gennemgang af, hvordan grafikken i rapporten læses.

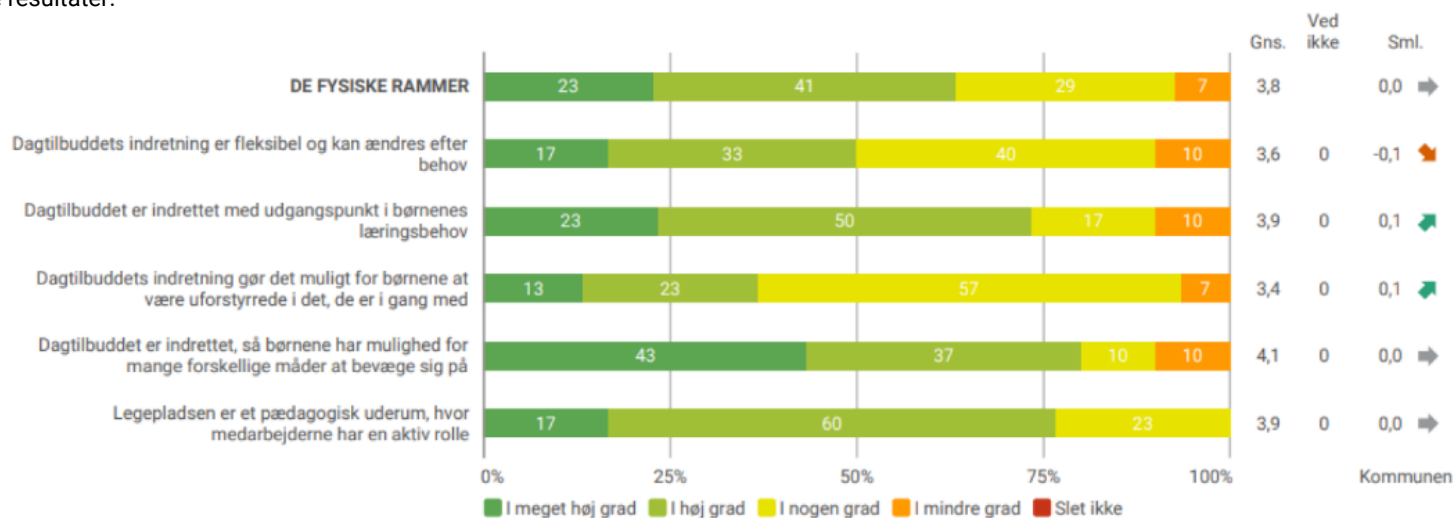
2.1 Formål med rapporten

Formålet med denne rapport er at give læseren et detaljeret overblik over Klatretræets samlede resultater for Lege- og læringsmiljøvurderingerne afviklet i kommunens institutioner. Der foreligger desuden en rapport for hvert område samt hver daginstitution i kommunen, som fremstiller det enkelte område og den enkelte daginstitutions resultat.

OBS: Historisk sammenligning til forrige undersøgelse kan i nogle tilfælde være fjernet fra visninger, da visningen styres af det valgte antal minimum besvarelser for den nuværende undersøgelse.

2.2 Sådan læses figuren

I rapporten vises svarfordelingen på de enkelte svarkategorier, som går fra 'I meget høj grad' til 'Slet ikke'. Besvarelser i kategorien 'Ved ikke' indgår ikke i resultatberegningen. I det viste eksempel har 23% svaret 'I meget høj grad', andre 41% har svaret 'I høj grad', 29% 'I nogen grad', 7% 'I mindre grad' og ingen har svaret 'Slet ikke'. Hvis procenttallet er under 1%, vil det ikke blive vist. Grundet afrundinger kan summen af de samlede procenter afvige fra 100%. Til højre for svarfordelingsfiguren sammenlignes med enten områdets eller kommunens samlede resultater.

3 DATAGRUNDLAG

Nedenfor fremstår en oversigt over Klatretræets svarprocent samt hvor mange besvarelser, der danner grundlaget for rapportens resultater. I rapporten indgår der ikke visninger med færre end 5 besvarelser. Dette gælder dog ikke for besvarelser foretaget af ledere.

3.1 Svarprocenter

	Antal svar	Svarprocent
Fagpersonale	13	72%
- Leder	1	100%
- Medarbejdere	12	71%

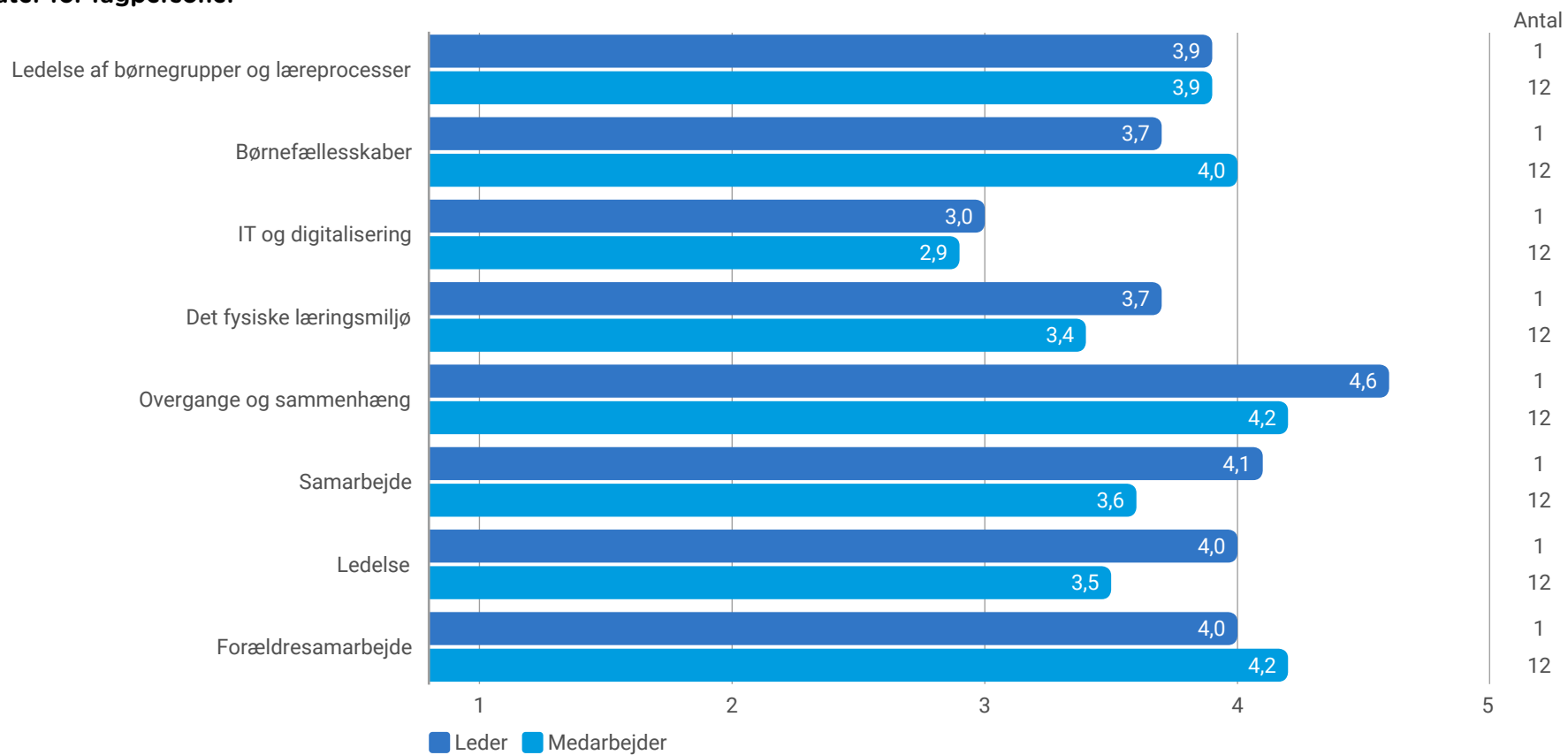
4 OVERORDNEDE RESULTATER

I dette afsnit vises de helt overordnede resultater på temaniveau. Først vises resultaterne for leder og medarbejderes besvarelser og herefter vises resultaterne for de enkelte respondenttyper sammenlignet med Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede resultater. Herudover vil der være sammenligning til forrige måling, hvis der foreligger en sådan.

4.1 Resultater fordelt på respondenttype

Nedenstående grafer giver et overblik over resultaterne af besvarelserne opdelt på hovedtemaerne og fordelt på de forskellige respondenttyper.

4.1.1 Resultater for fagpersoner

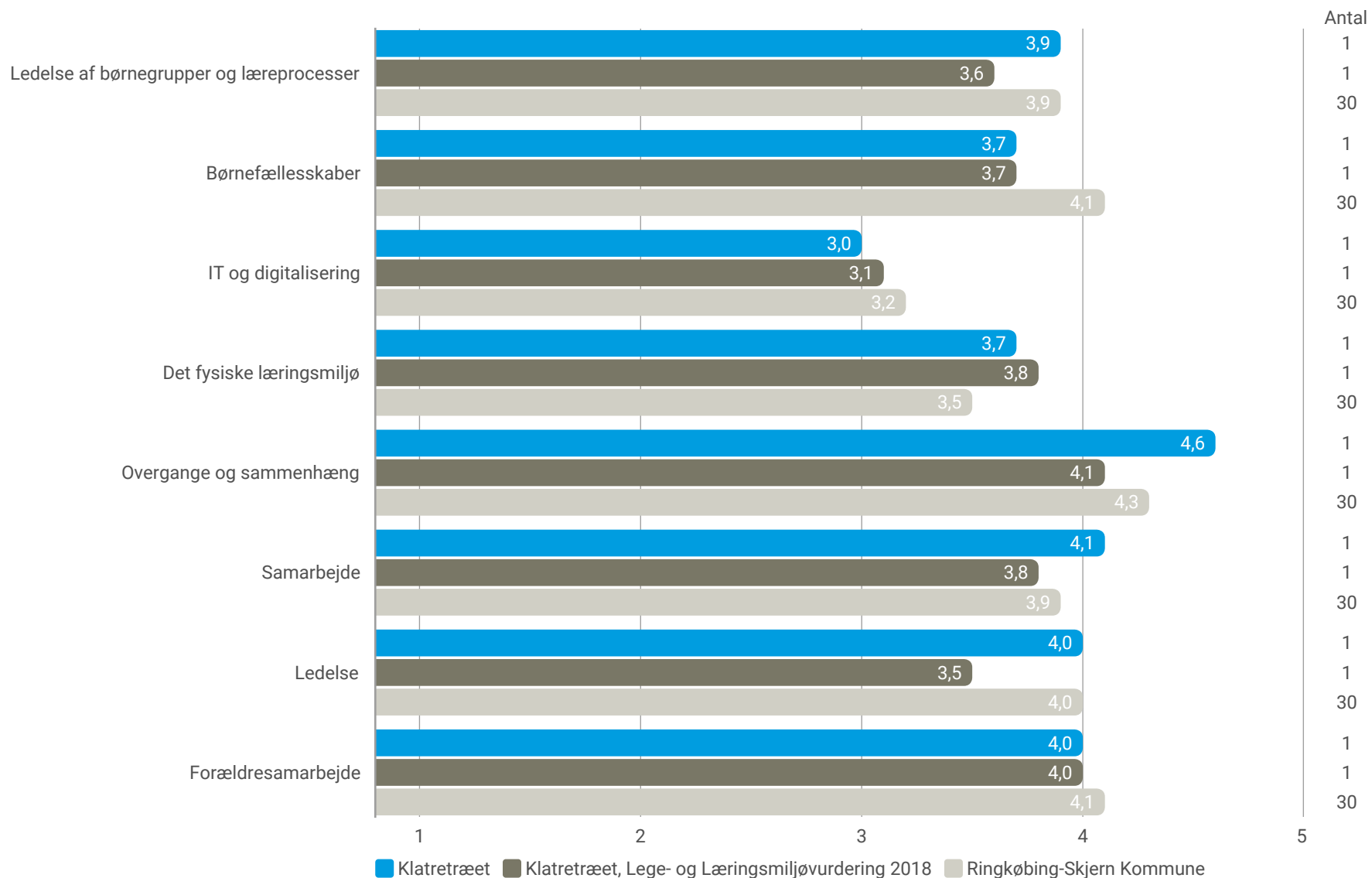

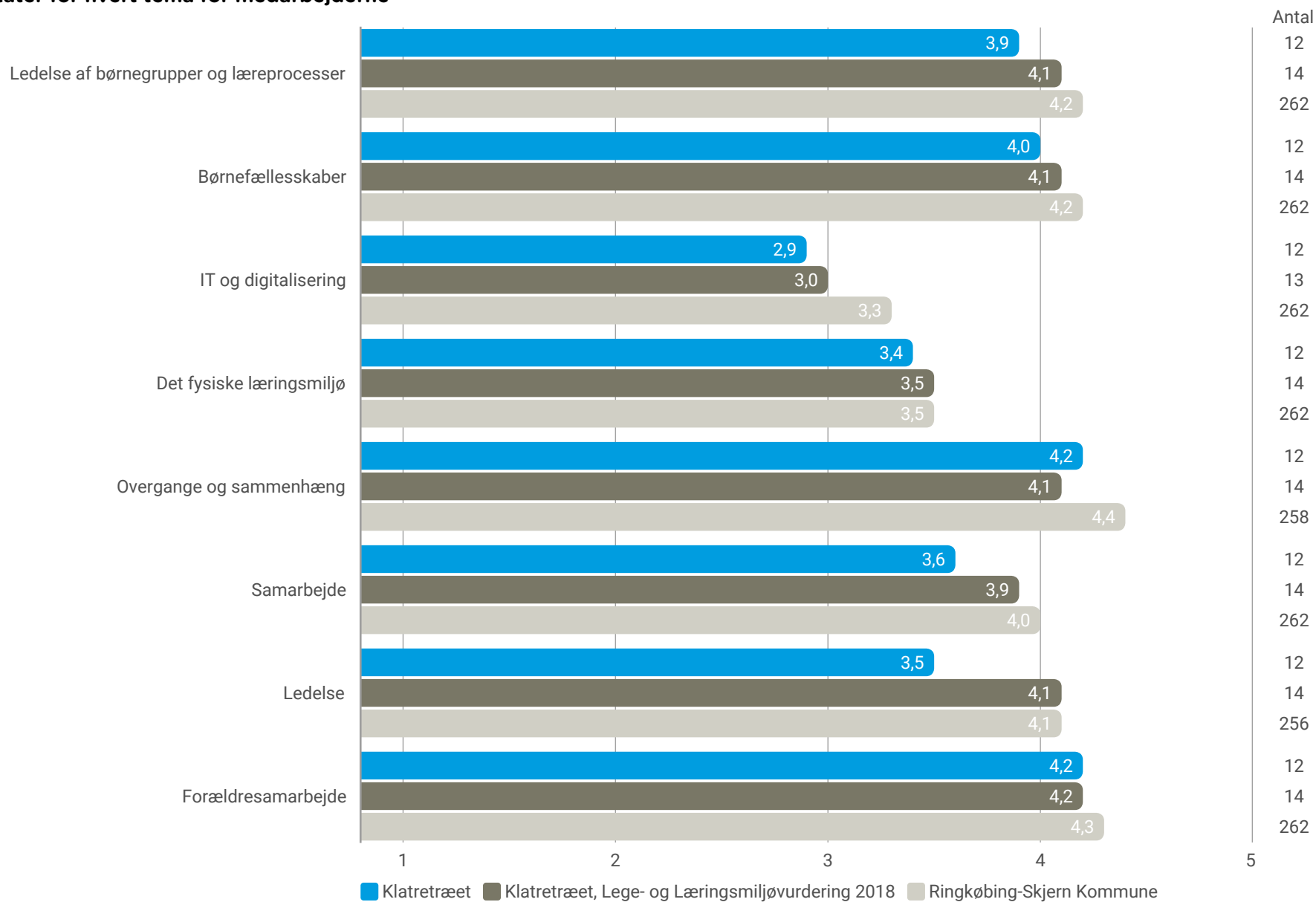
4.2 Resultater opdelt på respondenttype

Nedestående grafer giver et overblik over de enkelte respondenttypers besvarelser på temaniveau sammenholdt med Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede resultater. Herudover vil der være sammenligning til forrige måling, hvis der foreligger en sådan.

4.2.1 Resultater for hvert tema for lederen

4.2.2 Resultater for hvert tema for medarbejderne

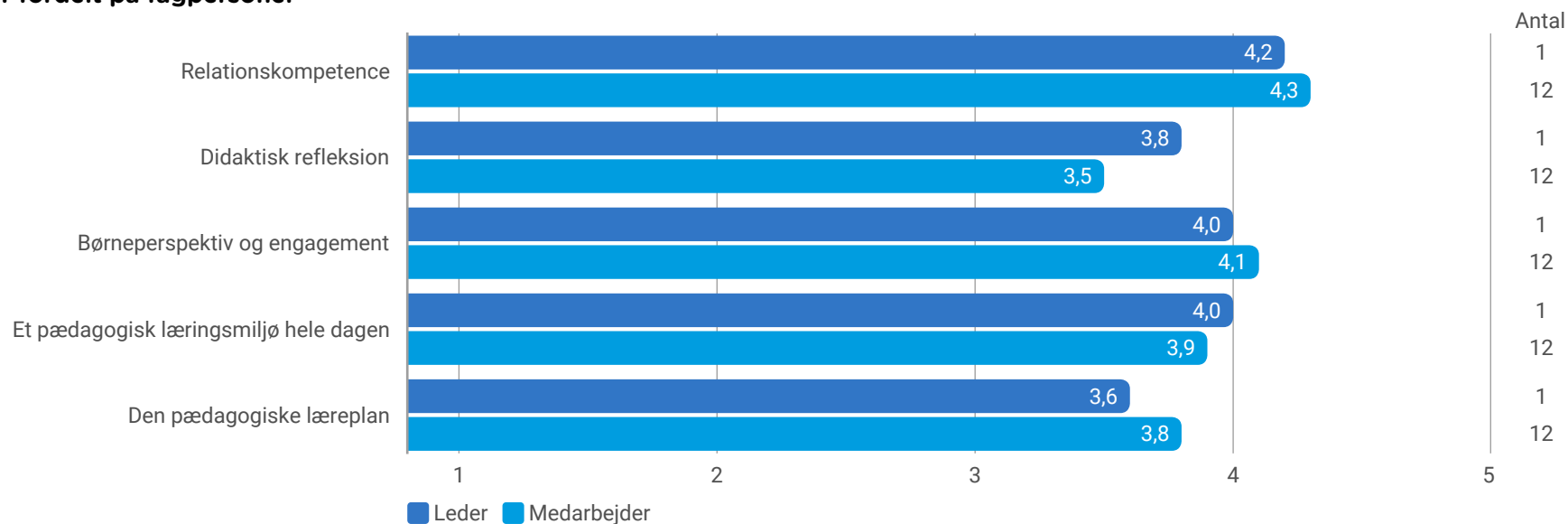
5 RESULTATER OPDELT PÅ DE ENKELTE TEMAER

I dette afsnit vises ledere og medarbejderes resultater for de enkelte temaer og undertemaer. Resultaterne vises først i en søjlegraf og herefter i en tabel, hvor der sammenholdes med Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede resultater. Herudover vil der være sammenligning til forrige måling, hvis der foreligger en sådan.

5.1 Resultater for temaet Ledelse af børnegrupper og læreprocesser

Det pædagogfaglige personale har ansvar for at skabe et miljø kendetegnet ved engagement, støtte, tryghed og omsorg, hvor børnene kan skabe positive erfaringer. Det er personalet, der med deres faglige dømmekraft, danner grundlag for etableringen af lege- og læringsmiljøet og har ansvar for både det enkelte barn og børnefællesskabet. Det pædagogiske personale skal gøre sig pædagogisk-didaktiske overvejelser omkring det pædagogiske læringsmiljø, og hvordan det understøtter børnegruppens kropslige, sociale, emotionelle og kognitive læring og udvikling.

5.1.1 Resultater fordelt på fagpersoner

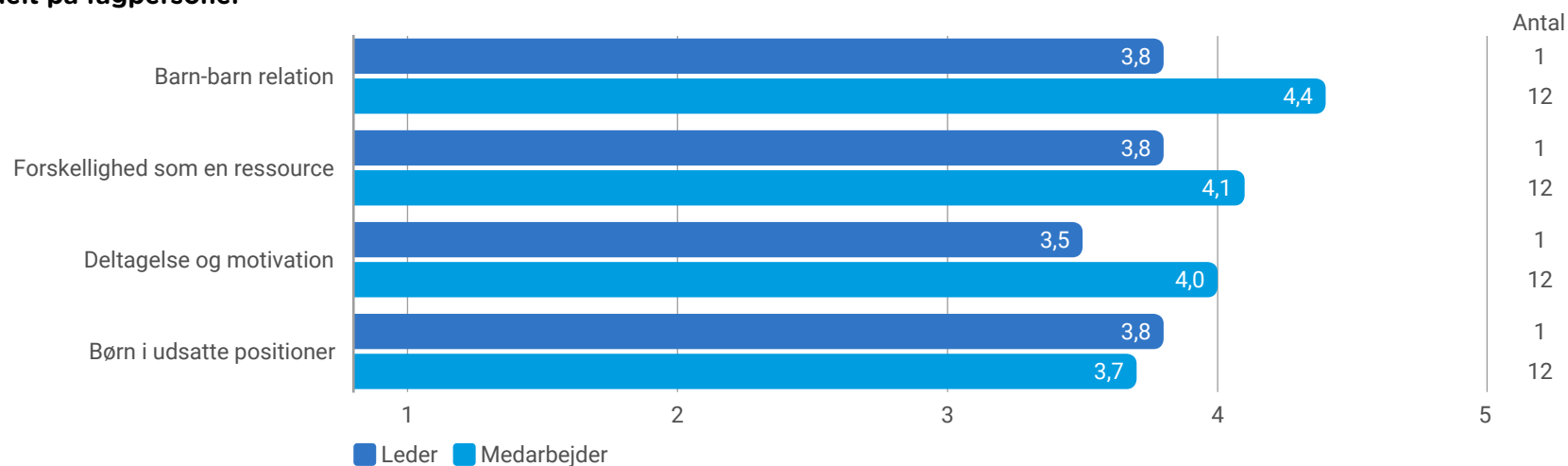
5.1.2 Resultater fordelt på fagpersoner med sammenligning til Ringkøbing-Skjern Kommune

Tema	Leder	Medarbejder	Leder, Lege- og Læringsmiljøvurdering 2018	Medarbejder, Lege- og Læringsmiljøvurdering 2018	Leder - Kommune	Medarbejder - Kommune
Relationskompetence	4,2	4,3	3,8	4,4	4,2	4,5
Didaktisk refleksion	3,8	3,5	3,3	3,8	3,6	3,9
Børneperspektiv og engagement	4,0	4,1	3,8	4,2	4,0	4,3
Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen	4,0	3,9	3,8	4,0	3,9	4,0
Den pædagogiske læreplan	3,6	3,8	3,2		3,8	4,1
Ledelse af børnegrupper og læreprocesser	3,9	3,9	3,6	4,1	3,9	4,2

5.2 Resultater for temaet Børnefællesskaber

Børn tilbringer mange timer i dagtilbuddet sammen med andre børn, hvorfor børnefællesskabet har stor betydning for det enkelte barns trivsel og udvikling. I dagtilbuddet vokser børn op i en kultur, hvor det sociale liv, legen og samværet er omdrejningspunktet for deres hverdag, og det er vigtigt, at de voksne rundt om barnet er opmærksomme på, at dagtilbuddets børnemiljø rummer forskellige deltagelsesmuligheder. Det handler om at skabe børnefællesskaber, der ser forskelligheder som en ressource og medvirker til at skabe betydningsfulde relationer, der understøtter børnenes trivsel og udvikling.

5.2.1 Resultater fordelt på fagpersoner

5.2.2 Resultater fordelt på fagpersoner med sammenligning til Ringkøbing-Skjern Kommune

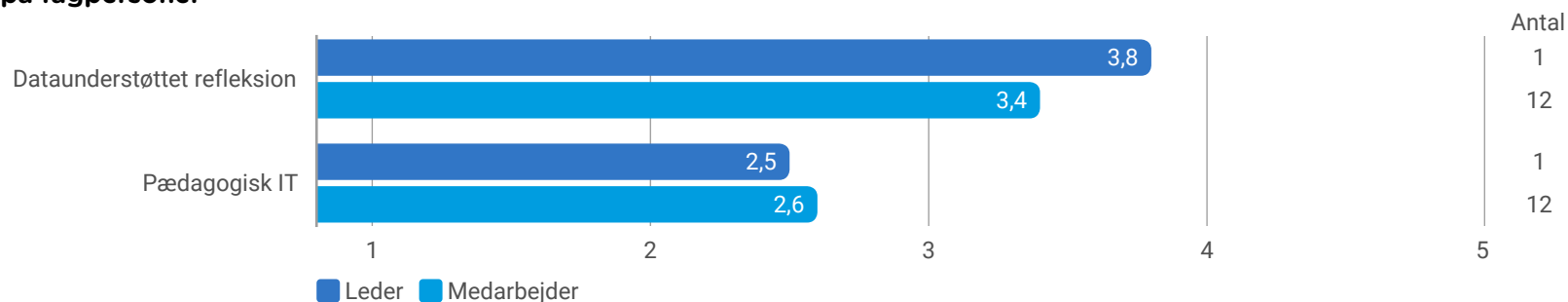
Tema	Leder	Medarbejder	Leder, Lege- og Læringsmiljøvurdering 2018	Medarbejder, Lege- og Læringsmiljøvurdering 2018	Leder - Kommune	Medarbejder - Kommune
Barn-barn relation	3,8	4,4	4,0	4,4	4,3	4,5
Forskellighed som en ressource	3,8	4,1	3,8	4,2	4,2	4,3

Deltagelse og motivation	3,5	4,0	3,5	4,0	3,9	4,1
Børn i udsatte positioner	3,8	3,7	3,6	3,9	3,9	3,9
Børnefællesskaber	3,7	4,0	3,7	4,1	4,1	4,2

5.3 Resultater for temaet IT og digitalisering

Digitale medier samt anvendelsen af data og digitale redskaber spiller en fortsat voksende rolle i vores samfund. Dagtilbuddet kan med fordel anvende indsamlet data om dagtilbuddets kvalitet samt om børnenes kompetencer som fundament for at klarlægge, hvilken indsats der er hensigtsmæssigt at iværksætte i forhold til de mål, man har for børnenes trivsel og udvikling. Ligeledes kan digitale redskaber anvendes aktivt i børnenes tilegnelse af viden, færdigheder og kompetencer i dagtilbuddet.

5.3.1 Resultater fordelt på fagpersoner

5.3.2 Resultater fordelt på fagpersoner med sammenligning til Ringkøbing-Skjern Kommune

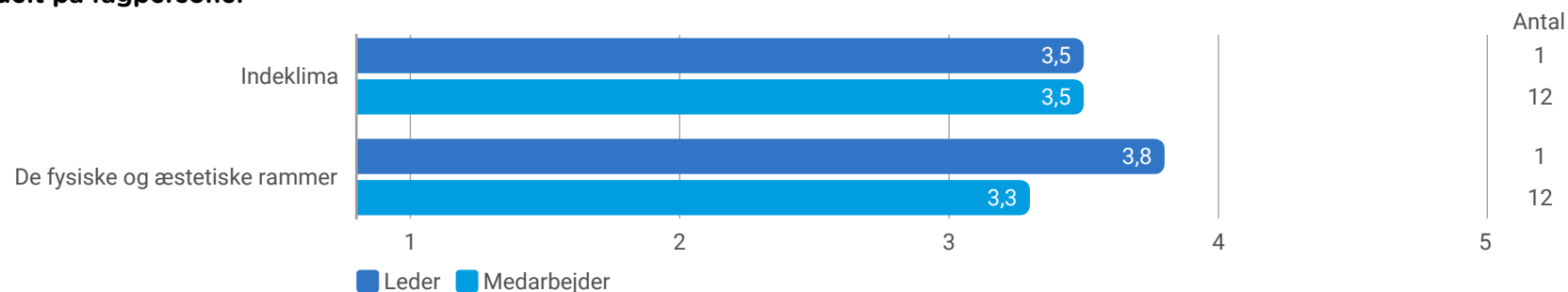
Tema	Leder	Medarbejder	Leder, Lege- og Læringsmiljøvurdering 2018	Medarbejder, Lege- og Læringsmiljøvurdering 2018	Leder - Kommune	Medarbejder - Kommune
Dataunderstøttet refleksion	3,8	3,4	3,0	3,5	3,5	3,8
Pædagogisk IT	2,5	2,6	3,2	2,8	2,9	3,0
IT og digitalisering	3,0	2,9	3,1	3,0	3,2	3,3

5.4 Resultater for temaet Det fysiske læringsmiljø

Det fysiske læringsmiljø og herunder inde- og uderummets indretning kan understøtte positive lærings- og sanseoplevelser, og indretningen og rummenes anvendelsesmuligheder understøtter børnenes nysgerrighed og deres lyst til at lære. Det fysiske miljø skal være udfordrende og give rum for forskellige former for samvær både i form af bevægelse og fysisk udfoldelse, men også give muligheder for ro og fordybelse.

5.4.1 Resultater fordelt på fagpersoner

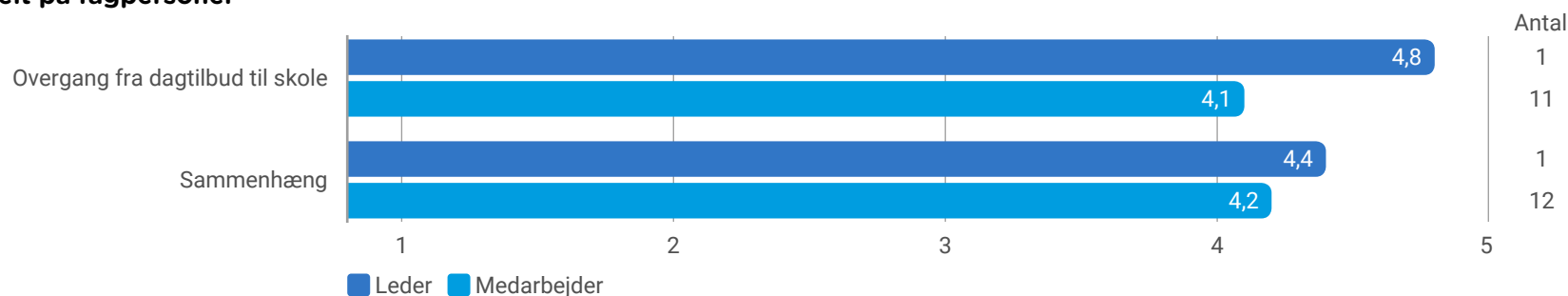
5.4.2 Resultater fordelt på fagpersoner med sammenligning til Ringkøbing-Skjern Kommune

Tema	Leder	Medarbejder	Leder, Lege- og Læringsmiljøvurdering 2018	Medarbejder, Lege- og Læringsmiljøvurdering 2018	Leder - Kommune	Medarbejder - Kommune
Indeklima	3,5	3,5	3,8	3,6	3,6	3,5
De fysiske og æstetiske rammer	3,8	3,3	3,8	3,4	3,5	3,4
Det fysiske læringsmiljø	3,7	3,4	3,8	3,5	3,5	3,5

5.5 Resultater for temaet Overgange og sammenhæng

Barnet oplever mange overgange i sine første leveår. Både de store overgange, når det begynder i dagtilbud og senere i skole, og de mindre daglige overgange, når barnet fx bliver afleveret om morgenen. I alle typer af overgange er det vigtigt at skabe en oplevelse af sammenhæng og tryghed hos barnet, men særligt overgangen fra dagtilbud til skole kan virke stor og måske mere uoverskuelig for det enkelte barn. Det sociale miljø på en skole er mere komplekst end det, barnet er vant til fra dagtilbuddet. Barnet skal forholde sig til mange nye voksne og børn. Kort sagt stiger forventningerne til barnet. Derfor er det skoleforberedende arbejde i dagtilbuddene ikke kun et spørgsmål om at styrke barnets faglige færdigheder, men i høj grad også at styrke barnets alsidige personlige og sociale kompetencer.

5.5.1 Resultater fordelt på fagpersoner

5.5.2 Resultater fordelt på fagpersoner med sammenligning til Ringkøbing-Skjern Kommune

Tema	Leder	Medarbejder	Leder, Lege- og Læringsmiljøvurdering 2018	Medarbejder, Lege- og Læringsmiljøvurdering 2018	Leder - Kommune	Medarbejder - Kommune
Overgang fra dagtilbud til skole	4,8	4,1	4,5	4,1	4,1	4,3
Sammenhæng	4,4	4,2	3,8	4,2	4,4	4,4
Overgange og sammenhæng	4,6	4,2	4,1	4,1	4,3	4,4

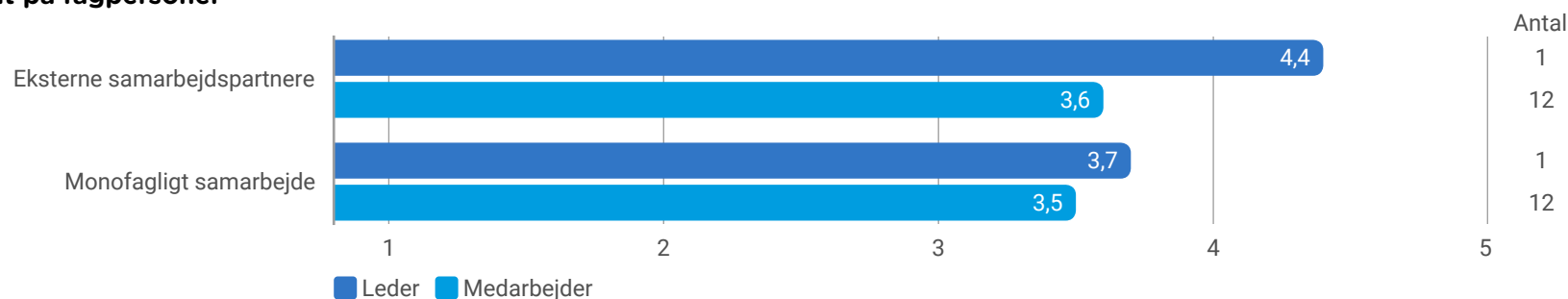
5.6 Resultater for temaet Samarbejde

For at skabe et udviklende og stimulerende læringsmiljø, kræver det, at hver enkelt medarbejder er opmærksom på vigtigheden af en god samarbejdskultur. Samarbejdet gælder såvel internt i dagtilbuddet som eksternt, fx når der arbejdes på tværs af professioner som for eksempel pædagog og psykolog imellem.

Samarbejde er et plusord, men for at et givent samarbejde er godt, skal det medvirke til, at gøre den enkelte dygtigere til sit arbejde og dermed bidrage til bedre læring og trivsel for børnene.

Tværfagligt samarbejde kan medvirke til at styrke den faglige dialog samt den fælles forståelse af børns vanskeligheder og syn på børn på tværs af fag og institutioner.

5.6.1 Resultater fordelt på fagpersoner

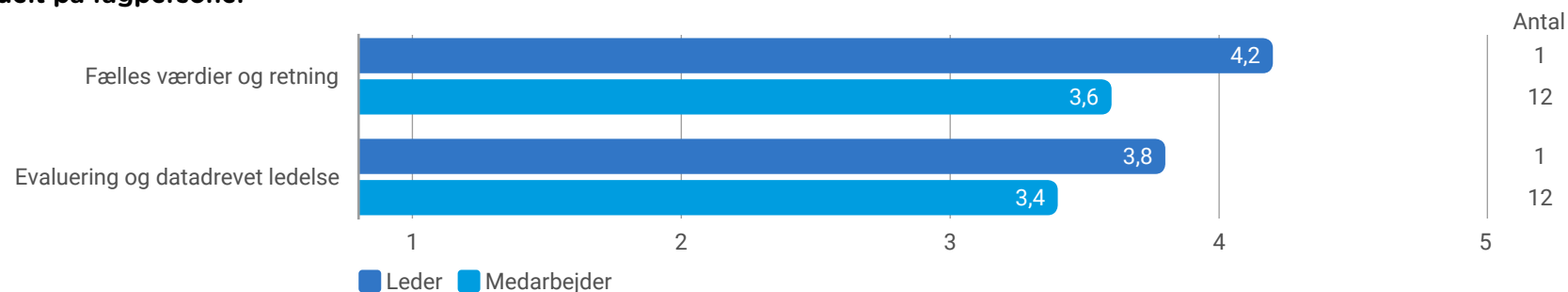
5.6.2 Resultater fordelt på fagpersoner med sammenligning til Ringkøbing-Skjern Kommune

Tema	Leder	Medarbejder	Leder, Lege- og Læringsmiljøvurdering 2018	Medarbejder, Lege- og Læringsmiljøvurdering 2018	Leder - Kommune	Medarbejder - Kommune
Eksterne samarbejdspartnere	4,4	3,6	4,2	4,0	3,8	3,9
Monofagligt samarbejde	3,7	3,5	3,0	3,7	4,0	4,1
Samarbejde	4,1	3,6	3,8	3,9	3,9	4,0

5.7 Resultater for temaet Ledelse

Det er dagtilbuddets ledelse, der skaber betingelserne for arbejdsmiljøet, børnefællesskaberne og den pædagogiske praksis generelt. Ledelsen skal tænke strategisk og sætte mål for, hvad der skal til for at børnene udvikler sig, lærer og trives bedst muligt. Kvalificeret arbejde med læring og udvikling i dagtilbuddene kræver en ledelse, der prioriterer at medarbejdere og ledelse sammen kan planlægge og reflektere over den pædagogiske praksis.

5.7.1 Resultater fordelt på fagpersoner

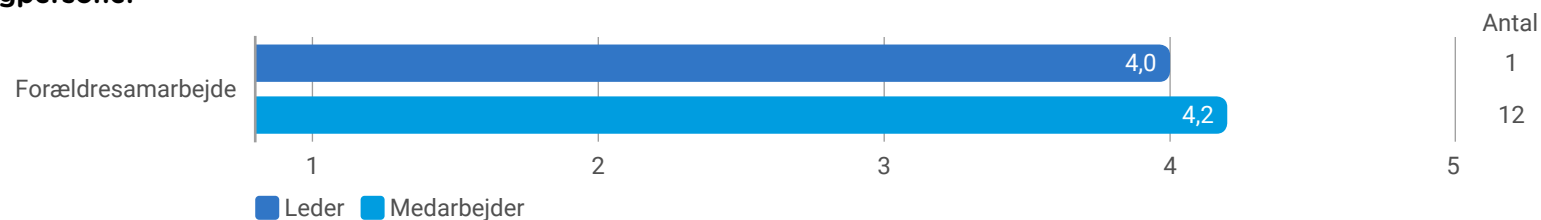
5.7.2 Resultater fordelt på fagpersoner med sammenligning til Ringkøbing-Skjern Kommune

Tema	Leder	Medarbejder	Leder, Lege- og Læringsmiljøvurdering 2018	Medarbejder, Lege- og Læringsmiljøvurdering 2018	Leder - Kommune	Medarbejder - Kommune
Fælles værdier og retning	4,2	3,6	3,7	4,2	4,0	4,1
Evaluering og datadrevet ledelse	3,8	3,4	3,3	4,0	3,8	4,0
Ledelse	4,0	3,5	3,5	4,1	4,0	4,1

5.8 Resultater for temaet Forældresamarbejde

Børn deler deres tid mellem to verdener - hjemmet og dagtilbuddet. Et godt samarbejde mellem forældre og det pædagogiske personale medvirker til gensidig forståelse for barnets mulige positioner og sociale liv i dagtilbuddet. Forældre og pædagoger oplever barnet i forskellige sammenhænge og forskellige miljøer, og besidder hver især en viden, som kun de har adgang til. Når man deler den viden, beriger det samarbejdet og kommer barnet til gavn.

5.8.1 Resultater fordelt på fagpersoner

5.8.2 Resultater fordelt på fagpersoner med sammenligning til Ringkøbing-Skjern Kommune

Tema	Leder	Medarbejder	Leder, Lege- og Læringsmiljøvurdering 2018	Medarbejder, Lege- og Læringsmiljøvurdering 2018	Leder - Kommune	Medarbejder - Kommune
Forældresamarbejde	4,0	4,2	4,0	4,2	4,1	4,3
Forældresamarbejde	4,0	4,2	4,0	4,2	4,1	4,3

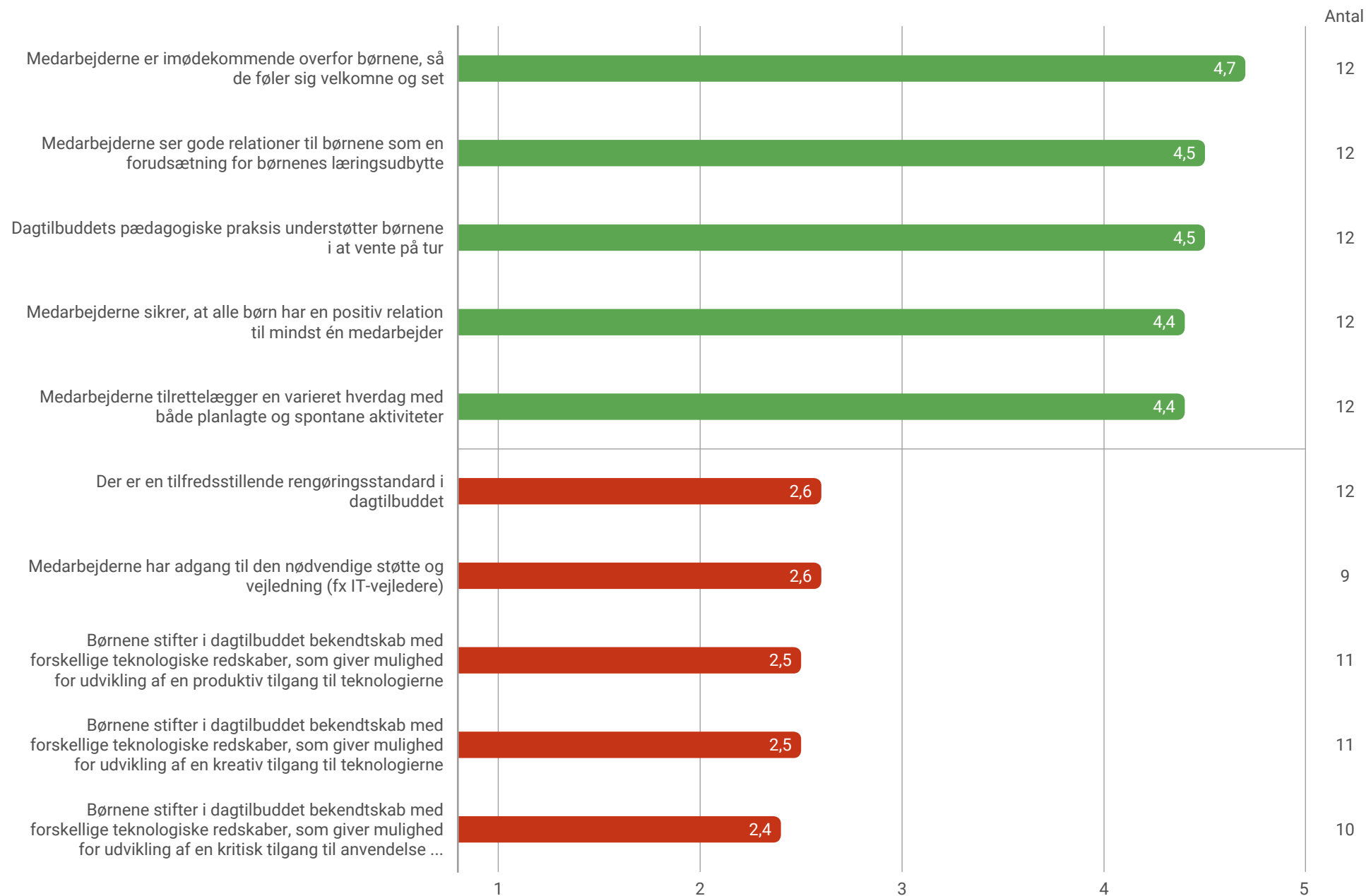
6 RESULTATER PÅ ENKELTSPØRGSMÅL - MEDARBEJDERE

I dette afsnit vises resultaterne for medarbejdernes besvarelser. Først vises en graf over de fem spørgsmål, hvor medarbejderne har vurderet højest samt de fem spørgsmål, hvor de har vurderet lavest. Herefter vises resultaterne for de enkelte spørgsmål under hvert tema, sammenholdt med Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede resultater. Herudover vil der være sammenligning til forrige måling, hvis der foreligger en sådan.

6.1 Medarbejdernes højeste og laveste vurderinger

Nedenstående graf viser som nævnt medarbejdernes fem højeste vurderinger samt deres fem laveste vurderinger. Dette for at give et overblik over, hvor Klatretræet har sine styrker og hvor der er behov for særlige tiltag.

6.1.1 De fem højeste og laveste vurderinger

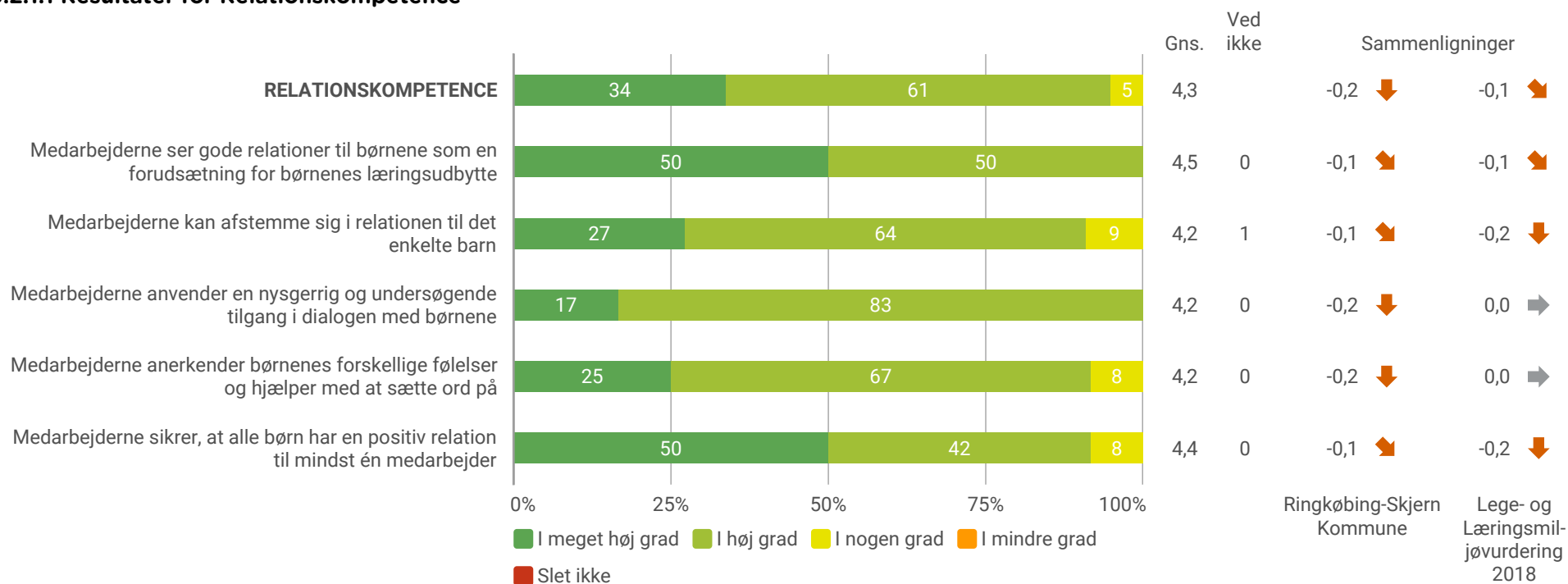
6.2 Ledelse af børnegrupper og læreprocesser

I det følgende afsnit vises resultaterne for medarbejdernes besvarelser på de enkelte spørgsmål under temaet Ledelse af børnegrupper og læreprocesser.

6.2.1 Relationskompetence

Relationskompetence er kompetencen til at indgå i positive relationer med det enkelte barn og børnegruppen som helhed. En god relation har positive virkninger på barnets trivsel og på barnets faglige, personlige og sociale kompetencer på kort og langt sigt. Det er fagpersonalets opgave, at bidrage til, at alle børn føler sig set og forstået og har mulighed for at være aktiv deltagende i lege og aktiviteter, der fremmer troen på dem selv og deres mod på livet.

6.2.1.1 Resultater for Relationskompetence

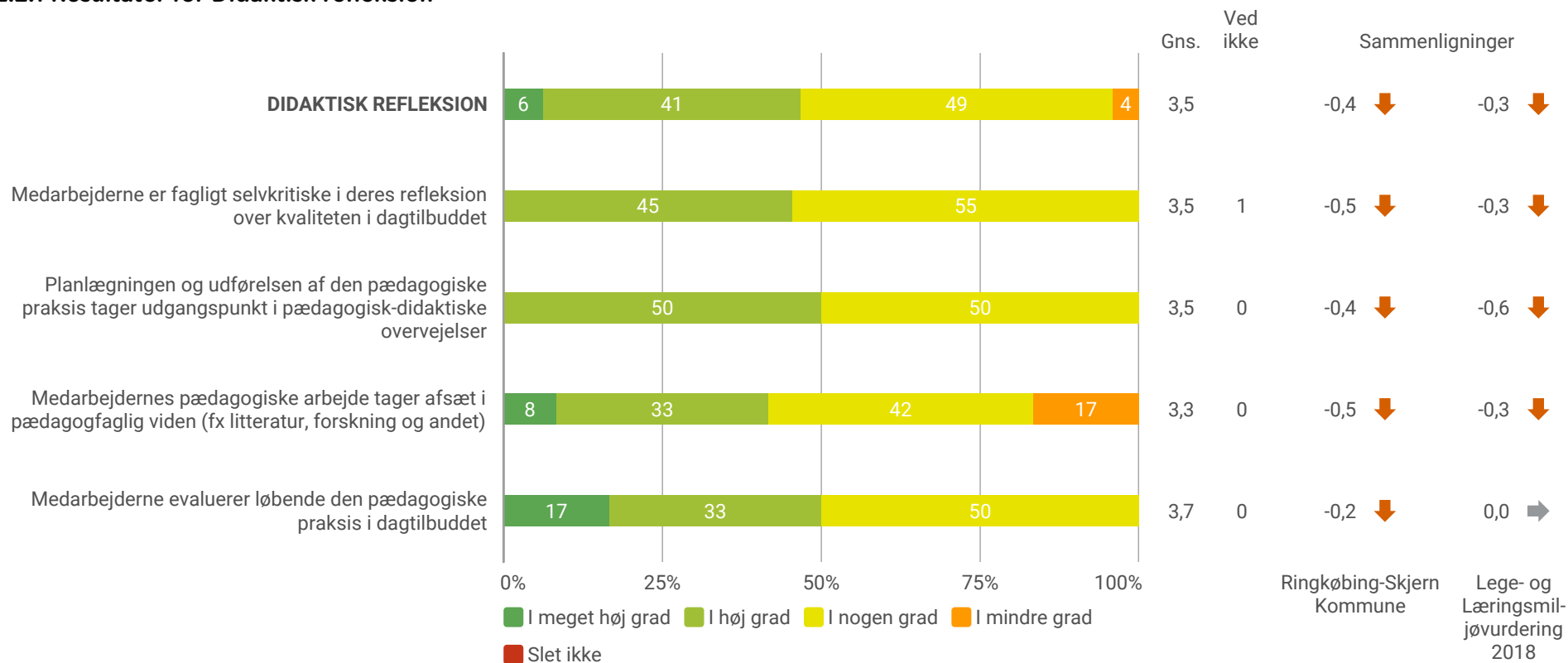

6.2.2 Didaktisk refleksion

Forudsætningen for en velfungerende evalueringskultur er, at det pædagogiske personale og ledelsen udvikler en løbende faglig selvkritisk og reflekteret tilgang til den pædagogiske praksis. Det er gennem didaktiske refleksioner, at der er mulighed for at blive klogere på, om organiseringen af den pædagogiske praksis og det læringsmiljø, børnene tilbydes, giver det ønskede udbytte.

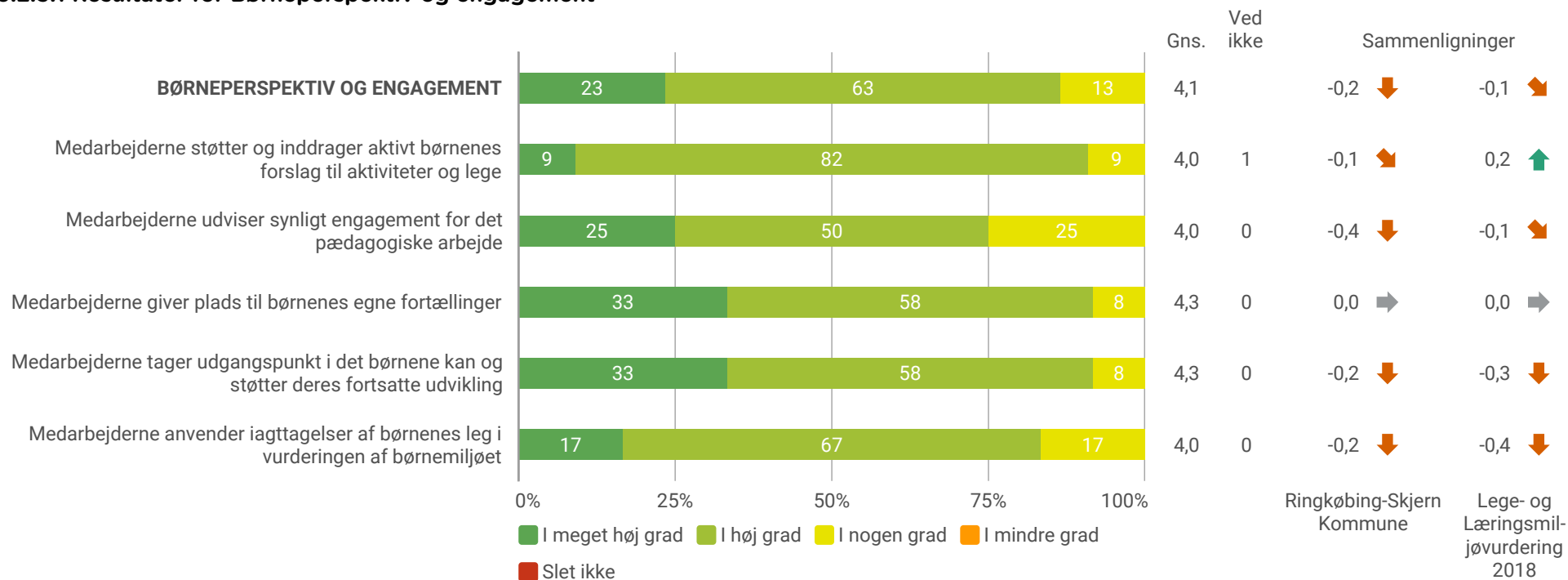
6.2.2.1 Resultater for Didaktisk refleksion

6.2.3 Børneperspektiv og engagement

Børn skal ses som aktive medskabere af egen læring og udvikling i rammer, som det pædagogiske personale er ansvarlige for. Hvordan pædagogisk praksis organiseres og tilrettelægges, har betydning for, hvorvidt børnene får de bedste betingelser for at lære og udvikle sig. Det betyder, at det pædagogiske personale skal skabe alsidige, inddragende og trygge læringsmiljøer, der fremmer børnenes lyst til at lære og udforske omgivelserne.

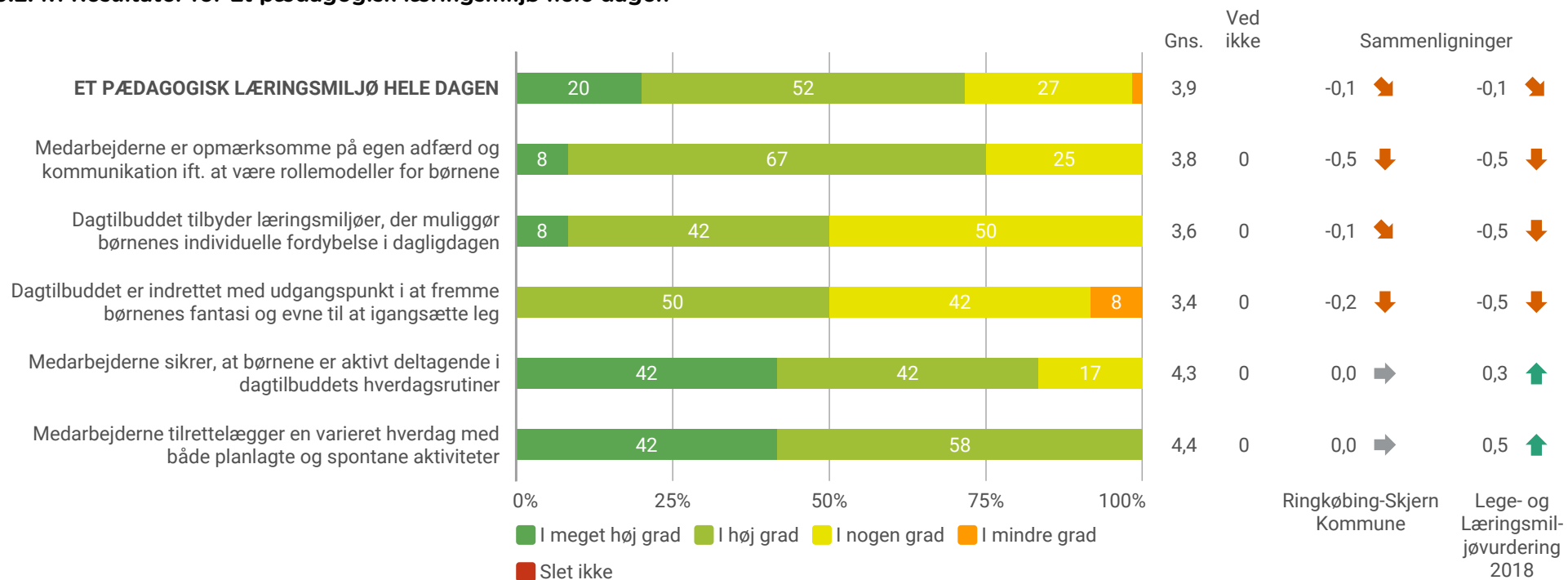
6.2.3.1 Resultater for Børneperspektiv og engagement

6.2.4 Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen

Læringsmiljøet i dagtilbud består af alle de muligheder for udvikling, trivsel og læring, som børnene tilbydes i dagtilbuddet. Læringsmiljøet handler blandt andet om, hvordan dagen og aktiviteterne bliver rammesat, organiseret og tilrettelagt. Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges gennem hele dagen, så det både omfatter de pædagogiske aktiviteter, den børneinitierede leg samt de daglige rutinesituationer.

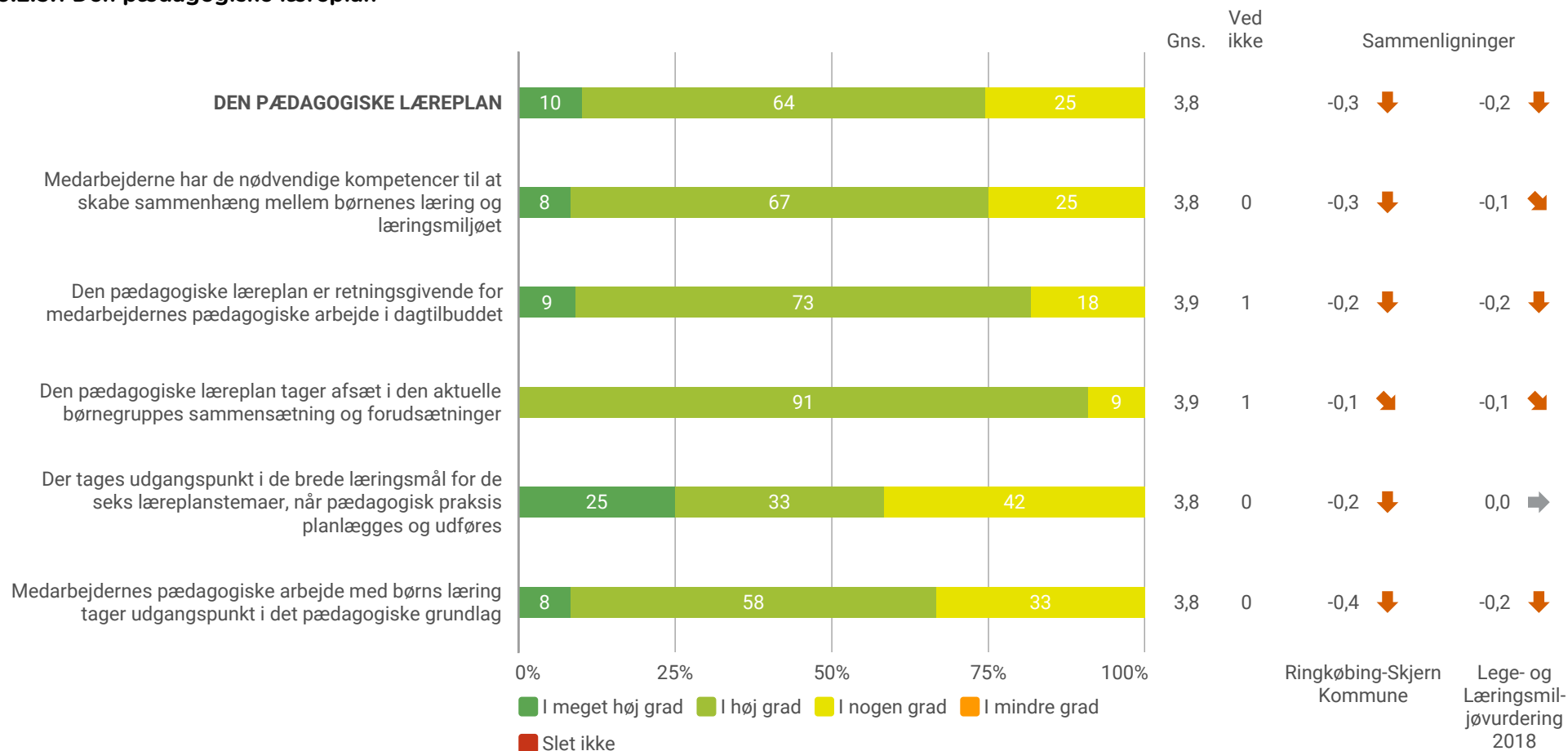
6.2.4.1 Resultater for Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen

6.2.5 Den pædagogiske læreplan

Alle dagtilbud skal udarbejde en pædagogisk læreplan, som et vigtigt skridt i at udvikle stimulerende læringsmiljøer for børnene. Udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan bygger på dokumentation og analyse af egen pædagogik og er funderet i didaktiske overvejelser. Dette betyder, at personalet skal overveje, hvilke mål der er særlig vigtige, hvordan de vil arbejde hen mod dem, og hvilke tegn på læring og udvikling de kan se i dokumentationen.

6.2.5.1 Den pædagogiske læreplan

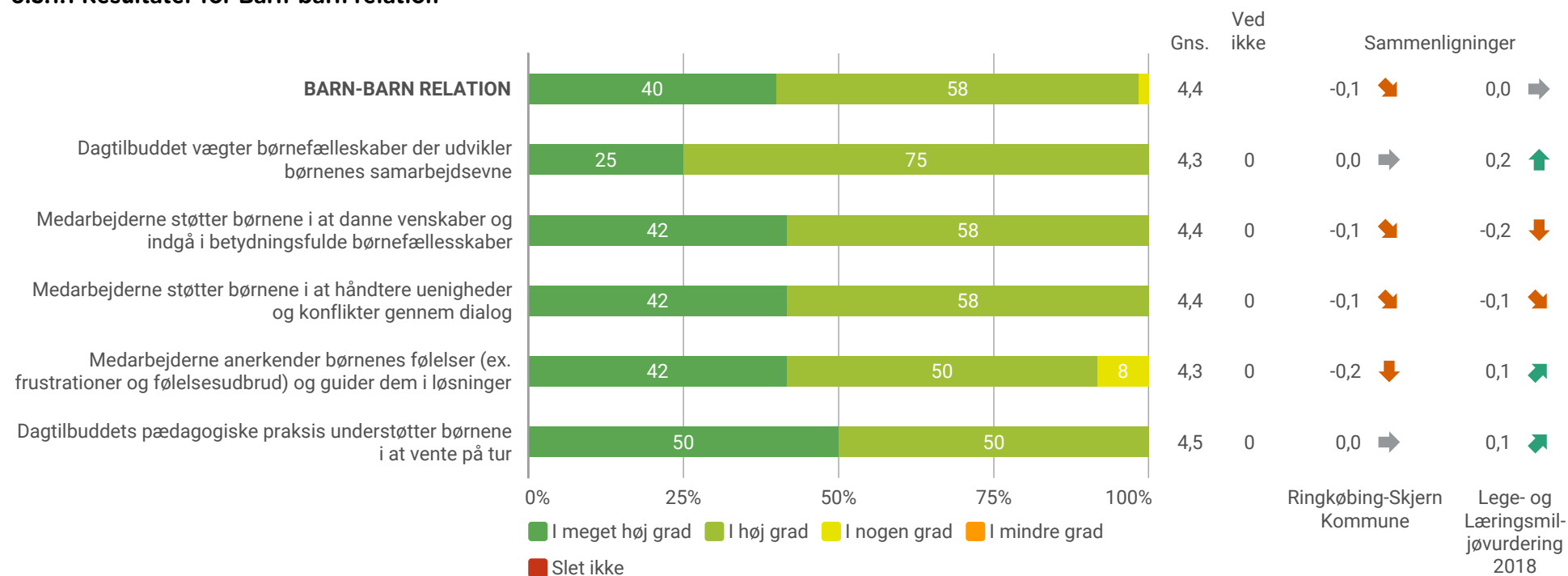
6.3 Børnefællesskaber

I det følgende afsnit vises resultaterne for medarbejdernes besvarelser på de enkelte spørgsmål under temaet Børnefællesskaber.

6.3.1 Barn-barn relation

Børn danner spontant fællesskaber gennem leg og socialt samvær, men det er ikke alle børn, der er i stand til at indgå i sådanne legefællesskaber. Et godt pædagogisk miljø er det bedste fundament for inddragelse af alle børn i fællesskabet. For fagpersonalet er fællesskabsdannelse derfor en af de væsentligste pædagogiske opgaver. Fællesskabet skal tilrettelægges og skabes med omhu, for- og sammen med børnene.

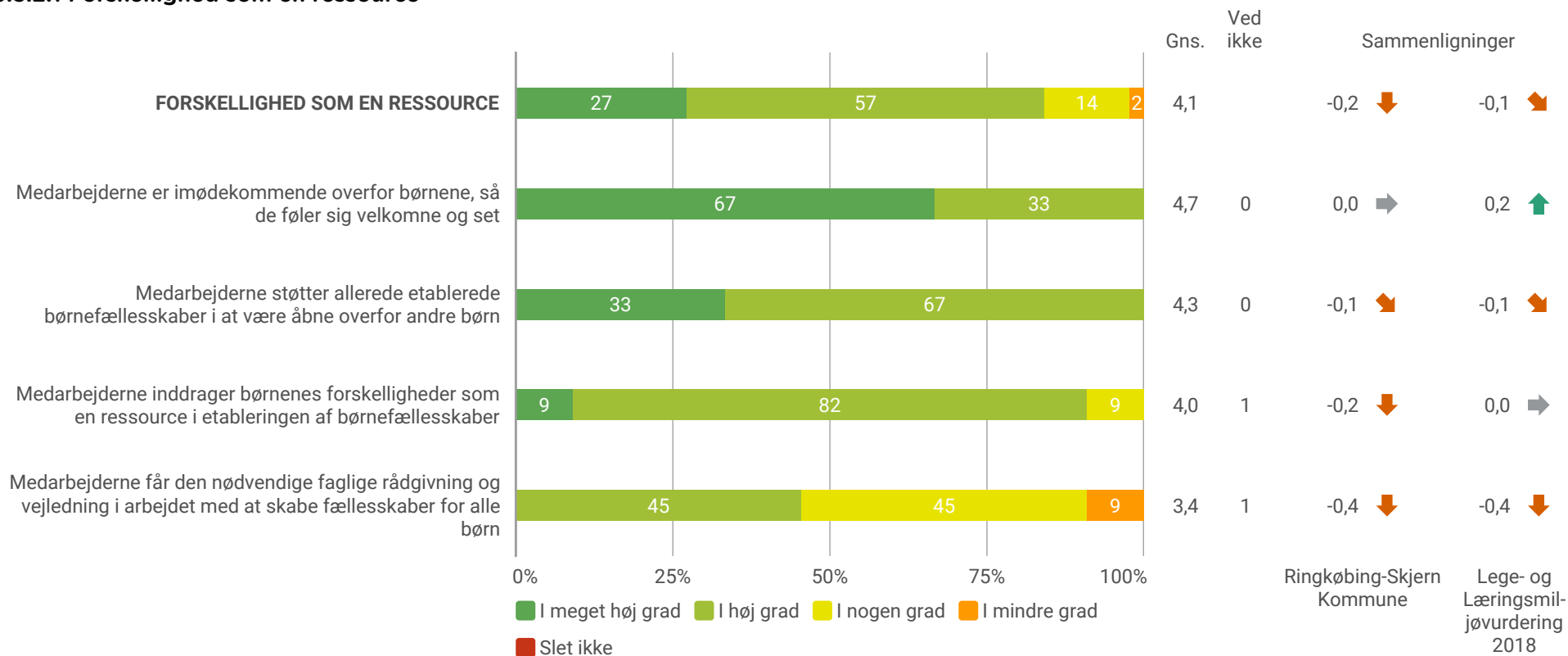
6.3.1.1 Resultater for Barn-barn relation

6.3.2 Forskellighed som en ressource

Alle børn er afhængige af, at læringsmiljøet er kendetegnet ved gensidig respekt og tolerance, og at der er plads til og accept af hinandens forskelligheder. Dette sker gennem deltagelse i forskellige sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med at værdsætte forskellighed og bidrage forskelligt men værdifuldt til lege, aktiviteter og samvær.

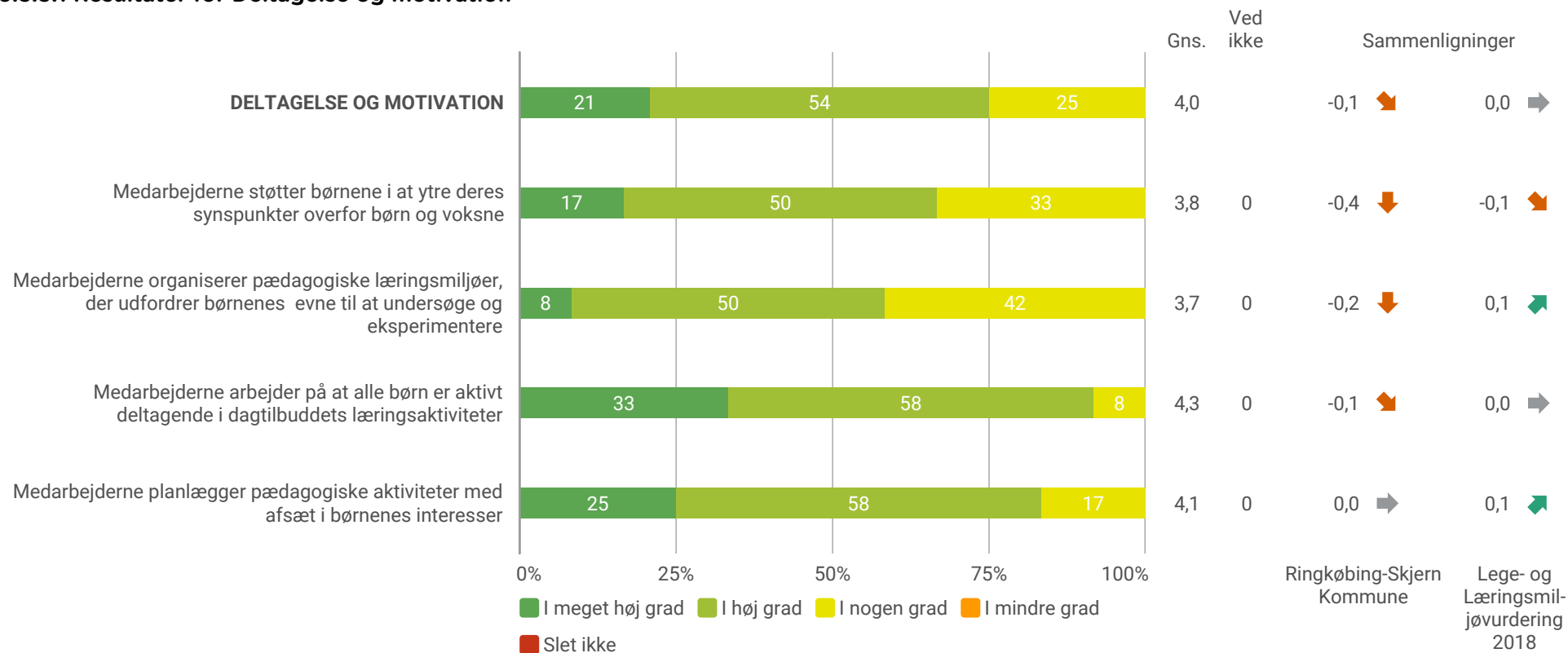
6.3.2.1 Forskellighed som en ressource

6.3.3 Deltagelse og motivation

Læringsmiljøet skal motivere børnene til at deltage og give mulighed for at forfølge, engagere og fordybe sig i det, de er optagede af. Det er fagpersonalets opgave at overveje, hvorvidt og hvordan læringsmiljøet og fællesskabet rummer muligheder for, at alle kan deltage. Børns trivsel og muligheder for deltagelse knytter sig til fællesskabets måde at fungere på.

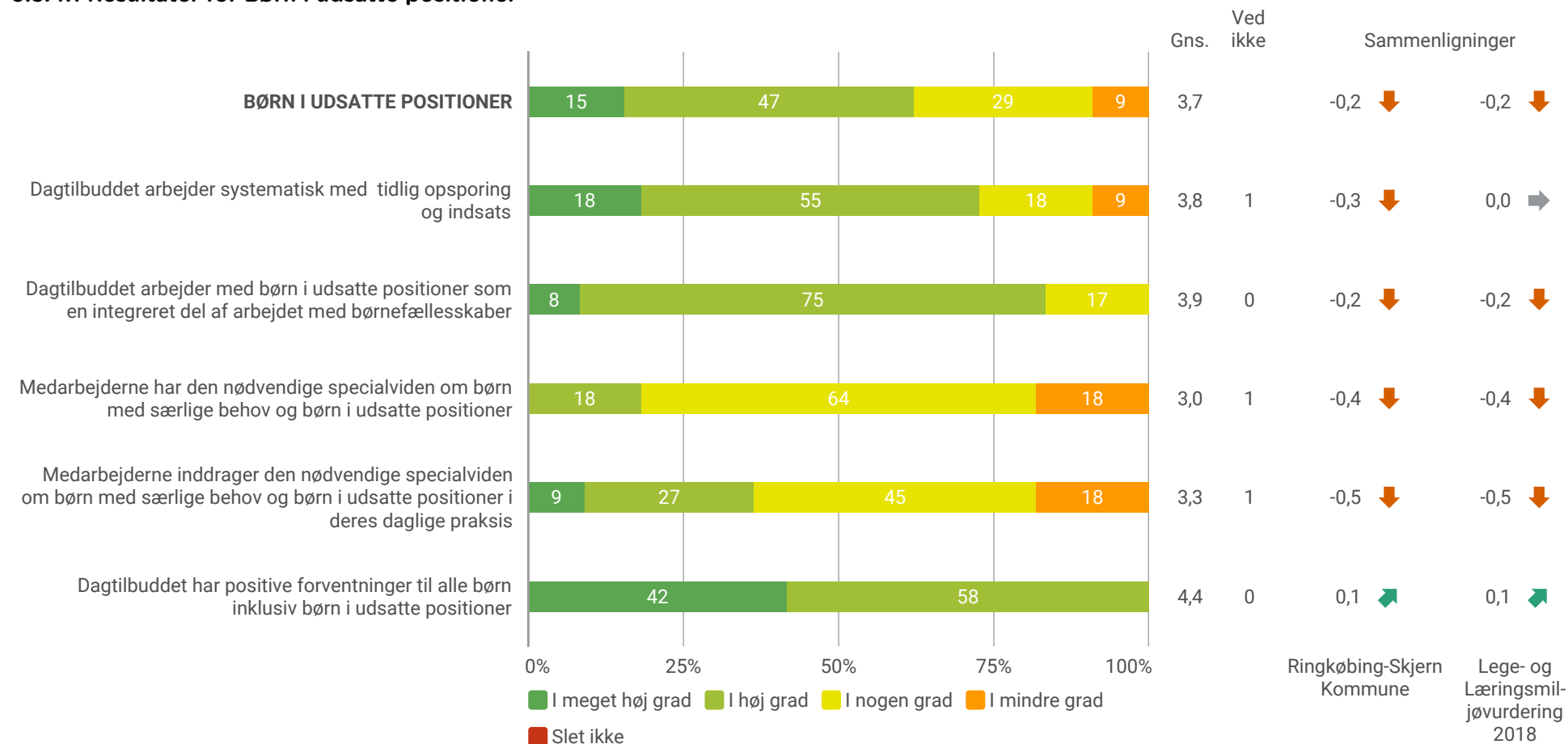
6.3.3.1 Resultater for Deltagelse og motivation

6.3.4 Børn i udsatte positioner

Forskning og praksiserfaring viser, at en tidlig opsporing og tidlig indsats over for børn i udsatte positioner er afgørende for barnets udvikling senere i livet. Det pædagogiske personale i dagtilbud har, sammen med andre relevante fagprofessionelle, et ansvar for at støtte børn med forskellige udfordringer og sikre børnemiljøer, der giver alle børn mulighed for at deltage i fællesskabet.

6.3.4.1 Resultater for Børn i udsatte positioner

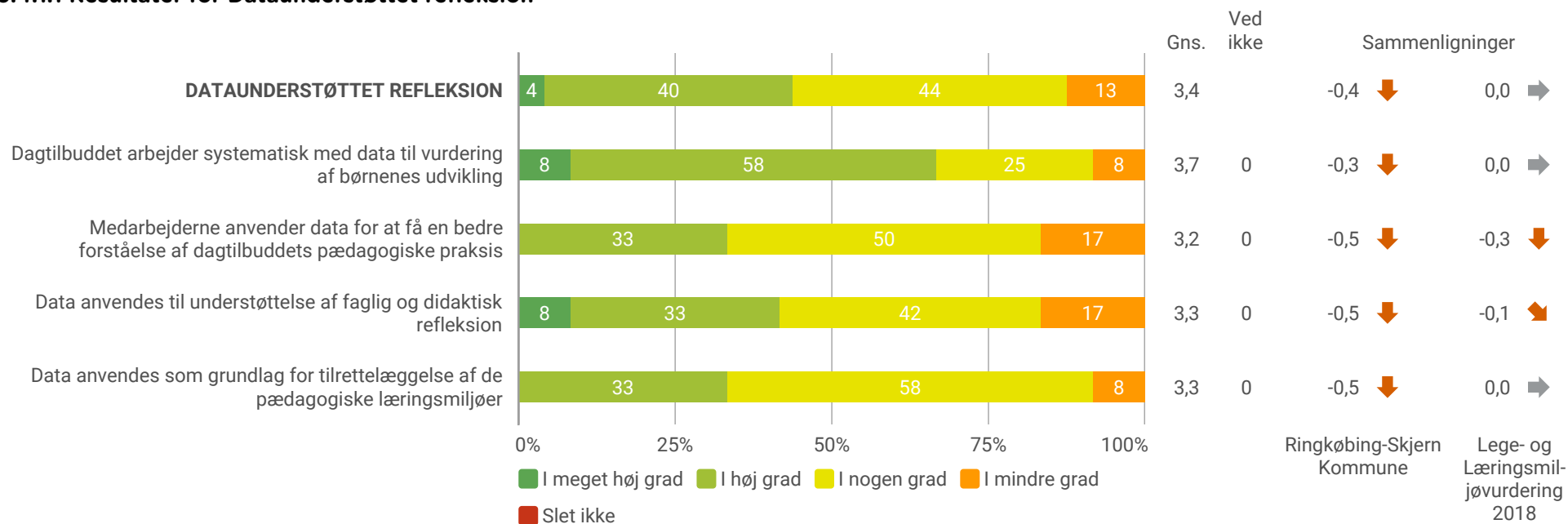
6.4 IT og digitalisering

I det følgende afsnit vises resultaterne for medarbejdernes besvarelser på de enkelte spørgsmål under temaet IT og digitalisering.

6.4.1 Dataunderstøttet refleksion

Med data menes alle former for pædagogisk dokumentation, som fx fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews mm. Den pædagogiske dokumentation kan medvirke til at understøtte og kvalificere den faglige refleksion og indgå i dagtilbuddets evaluering af læringsmiljøet og sammenhængen med børnenes læring.

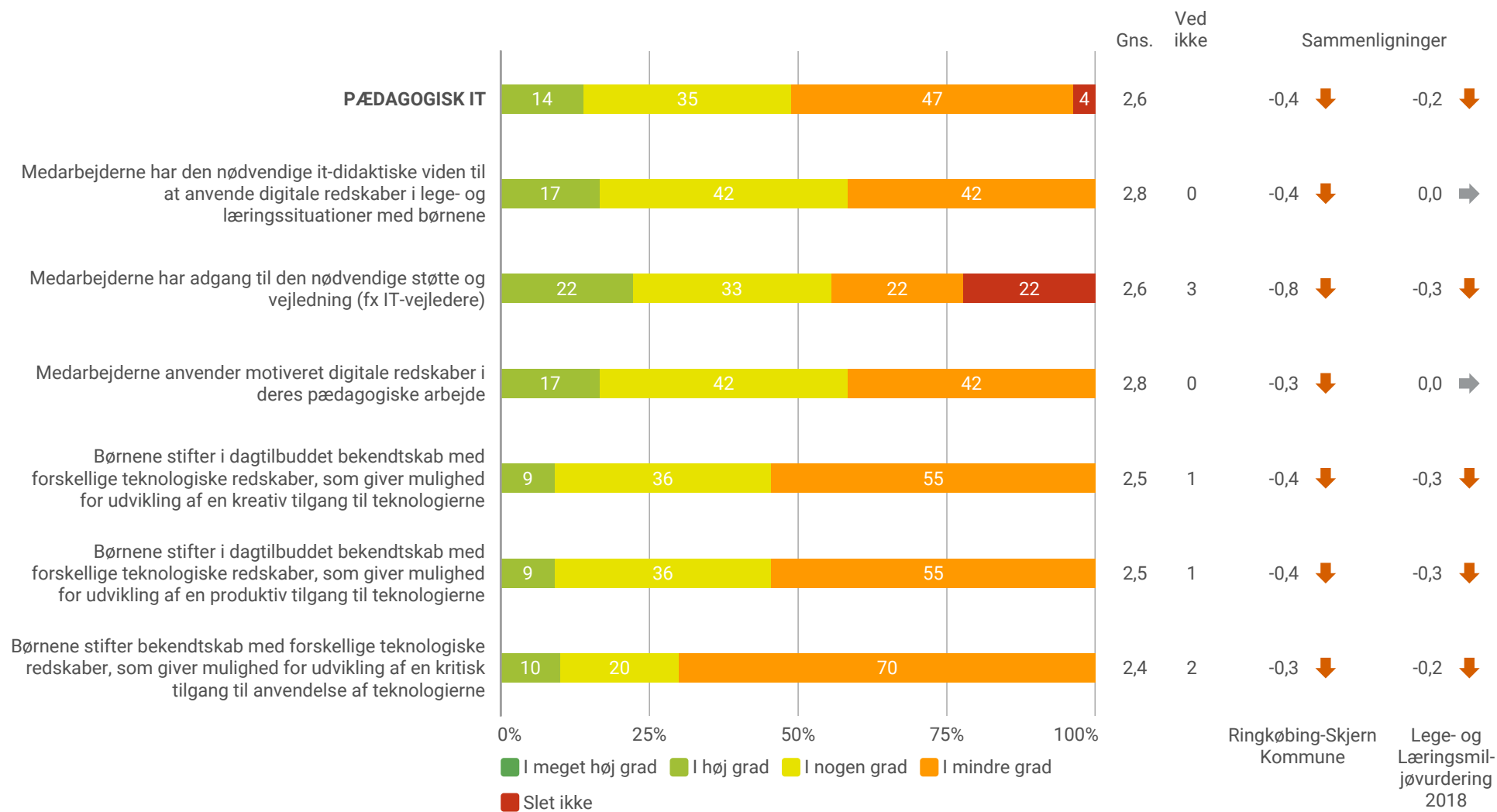
6.4.1.1 Resultater for Dataunderstøttet refleksion

6.4.2 Pædagogisk IT

Brugen af digitale redskaber i dagtilbuddet kan medvirke til at understøtte positive lærings- og sanseoplevelser. I dagtilbuddet skal børnene have mulighed for at bruge digitale redskaber i et eksperimenterende fællesskab for herigennem at udvikle evner, så de kan blive både skabende og navigere i samfundet på etisk forsvarlige måder i forhold til sig selv og andre.

6.4.2.1 Resultater for Pædagogisk IT

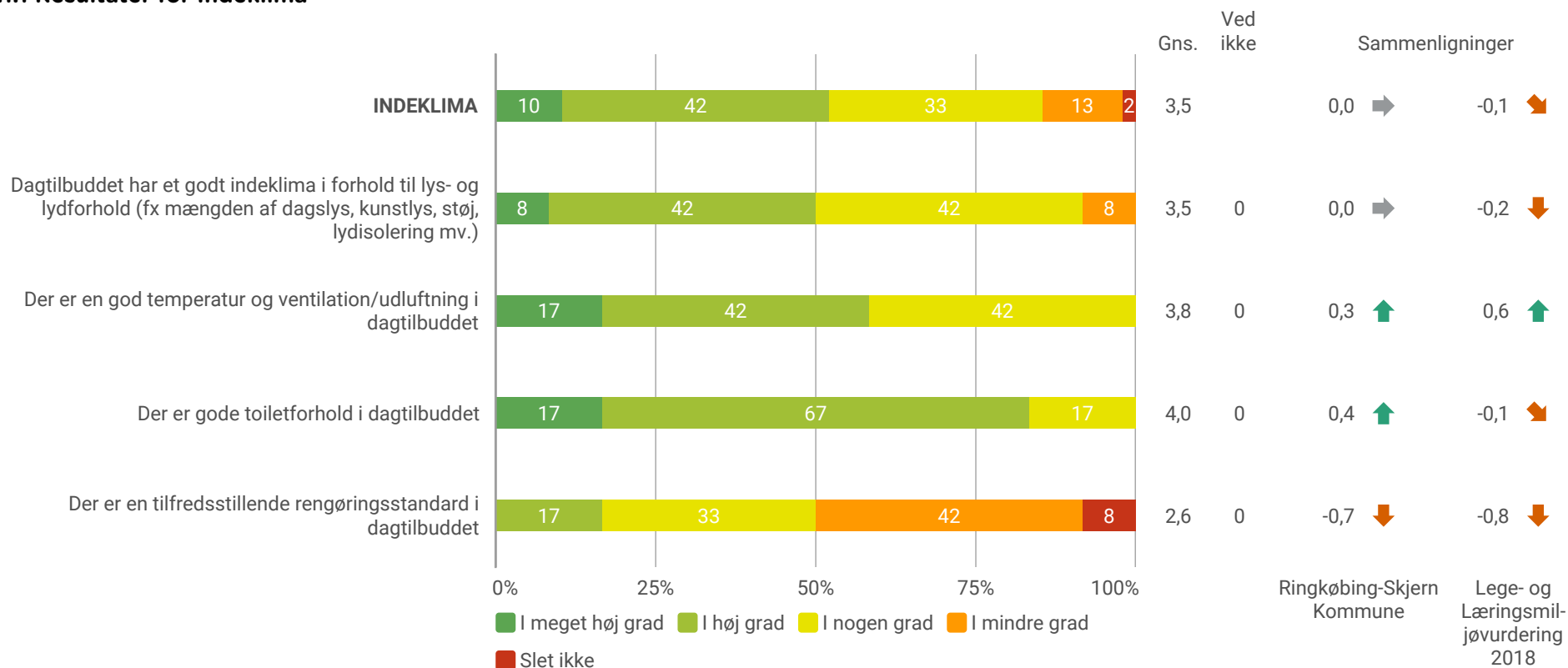
6.5 Det fysiske læringsmiljø

I det følgende afsnit vises resultaterne for medarbejdernes besvarelser på de enkelte spørgsmål under temaet Det fysiske læringsmiljø.

6.5.1 Indeklima

Dagtilbuddets indeklimate har stor betydning for både børn og voksnes velvære. Et godt indeklima med fx et reduceret støjniveau og en god udluftning er med til at skabe et bedre børnemiljø og dermed styrke trivsel og læring hos børnene.

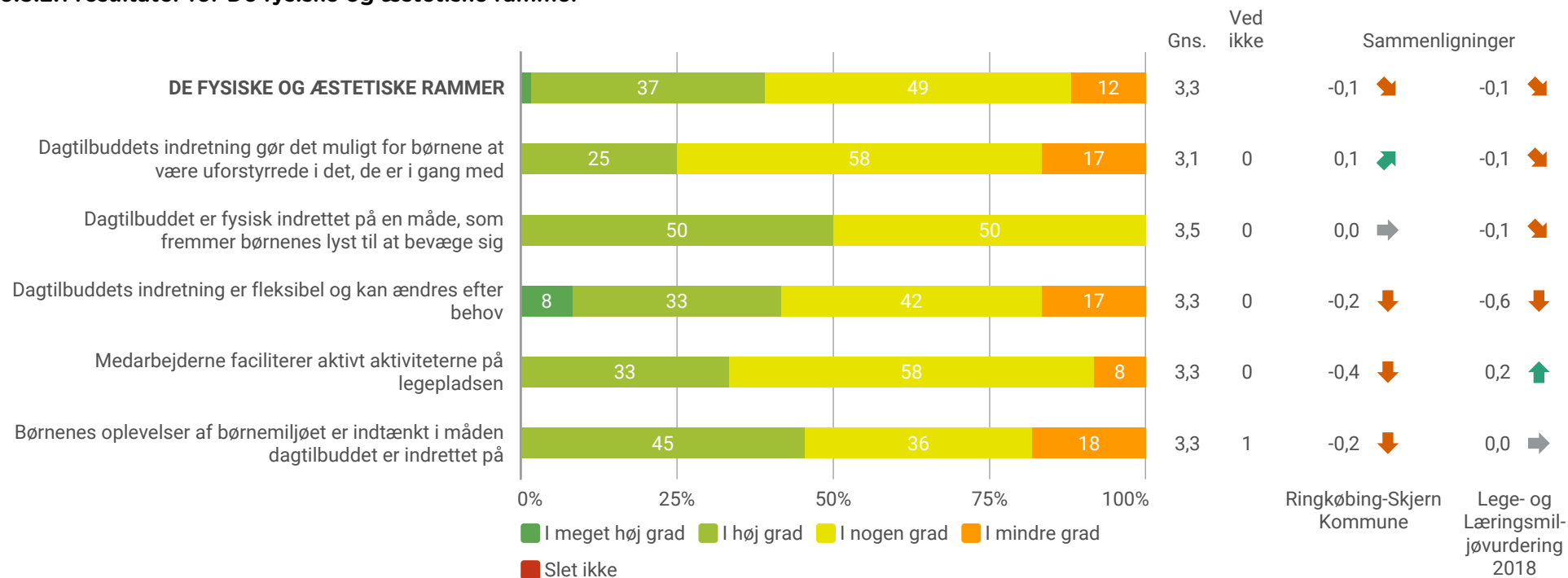
6.5.1.1 Resultater for Indeklima

6.5.2 De fysiske og æstetiske rammer

De fysiske rammer er en betydningsfuld strukturel faktor for kvalitet i dagtilbud og tilrettelæggelsen af disse kan anvendes aktivt i organiseringen af læringsmiljøet og den pædagogisk praksis. Inde- og uderummets indretning kan understøtte positive lærings- og sanseoplevelser, og indretningen og rummenes anvendelsesmuligheder understøtter børnenes nysgerrighed og deres lyst til at lære.

6.5.2.1 resultater for De fysiske og æstetiske rammer

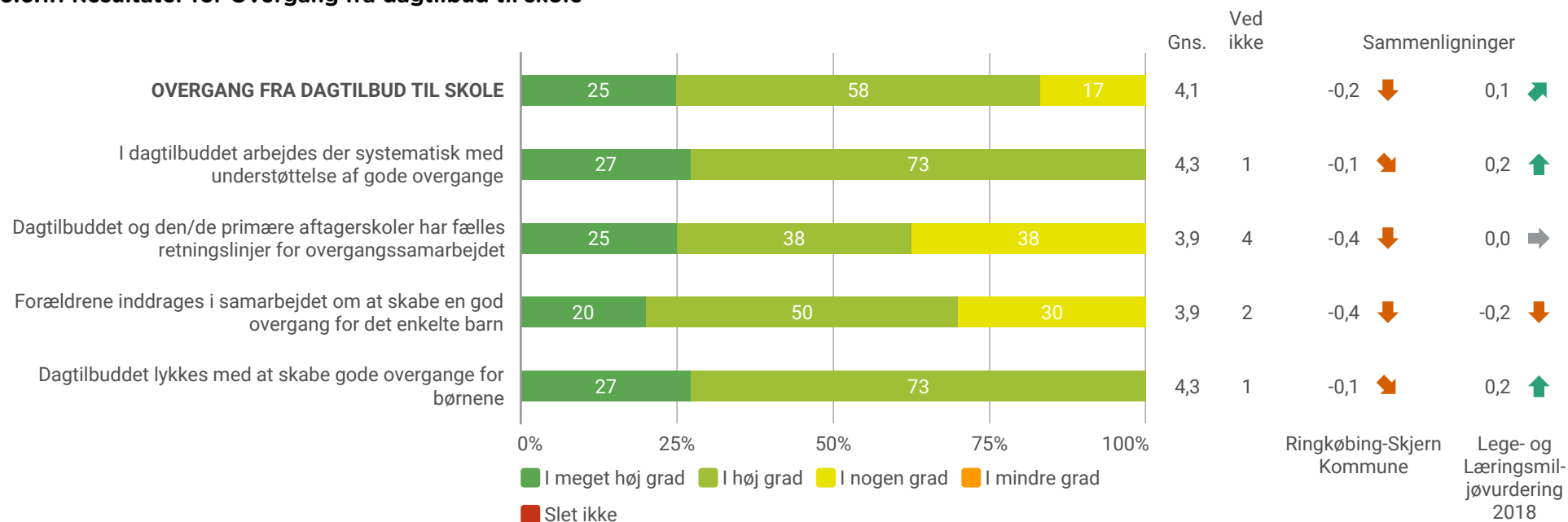
6.6 Overgange og sammenhæng

I det følgende afsnit vises resultaterne for medarbejdernes besvarelser på de enkelte spørgsmål under temaet Overgange og sammenhæng.

6.6.1 Overgang fra dagtilbud til skole

Når børn oplever en god overgang fra børnehave til skole/sfo, gavner det deres læring og trivsel i overgangsperioden og i skolestarten. Et tæt samarbejde mellem dagtilbud og skole kan være med til at sikre børn en tryk og sammenhængende overgang. Hensigten er, at skoleforløbet opleves som en naturlig forlængelse af det lærings- og udviklingsforløb, barnet er i gang med i dagtilbuddet, og at dagtilbud, forældre og skole samarbejder om at gøre overgangen så harmonisk som muligt for barnet.

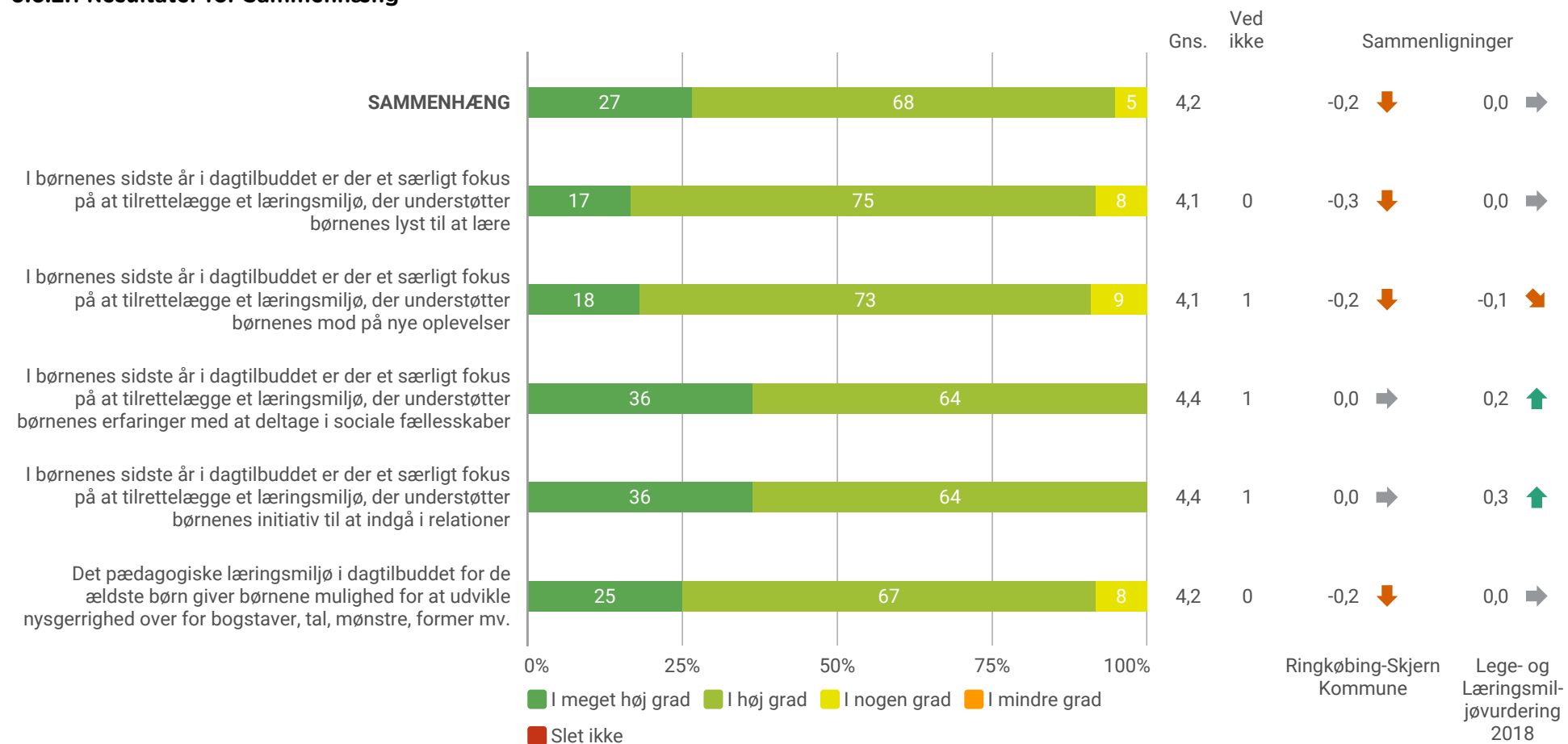
6.6.1.1 Resultater for Overgang fra dagtilbud til skole

6.6.2 Sammenhæng

At skabe sammenhæng mellem dagtilbud og skole handler især om at stille et miljø til rådighed, som bidrager til at sikre fokus på børnenes trivsel og arbejdet med børnefællesskaber samt at understøtte børnenes lyst til at lære og mod på nye oplevelser.

6.6.2.1 Resultater for Sammenhæng

6.7 Samarbejde

I det følgende afsnit vises resultaterne for medarbejdernes besvarelser på de enkelte spørgsmål under temaet Samarbejde.

6.7.1 Eksterne samarbejdspartnere

Den overordnede hensigt med tværprofessionelt samarbejde er, at det skal være med til at sikre tidlige og mere helhedsorienterede indsatser – særligt over for børn i udsatte positioner. Desuden medvirker tværfagligt samarbejde til at styrke den faglige dialog samt den fælles forståelse for børns vanskeligheder og syn på børn på tværs af fag og institutioner.

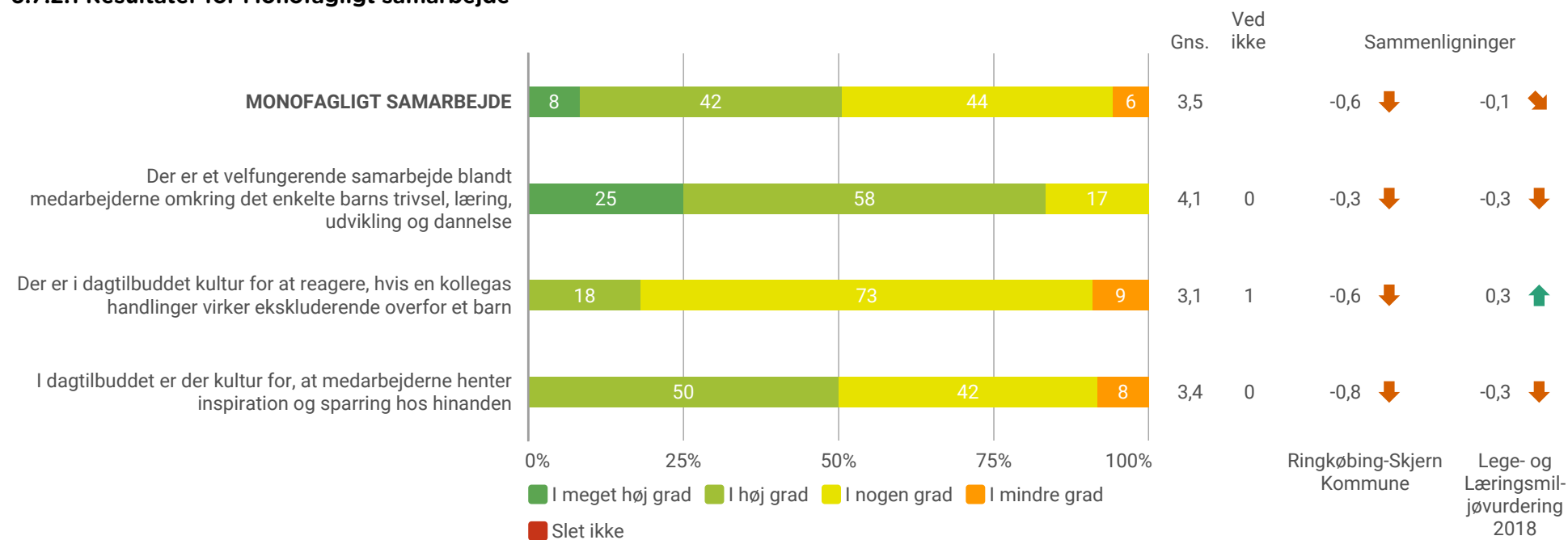
6.7.1.1 Resultater for Eksterne samarbejdspartnere

6.7.2 Monofagligt samarbejde

For at skabe et udviklende og stimulerende læringsmiljø kræver det, at hver enkelt medarbejder er opmærksom på vigtigheden af en god samarbejdskultur. Et stærkt samarbejde mellem det pædagogiske personale medvirker til at skabe et læringsmiljø, der understøtter børnenes trivsel og læring.

6.7.2.1 Resultater for Monofagligt samarbejde

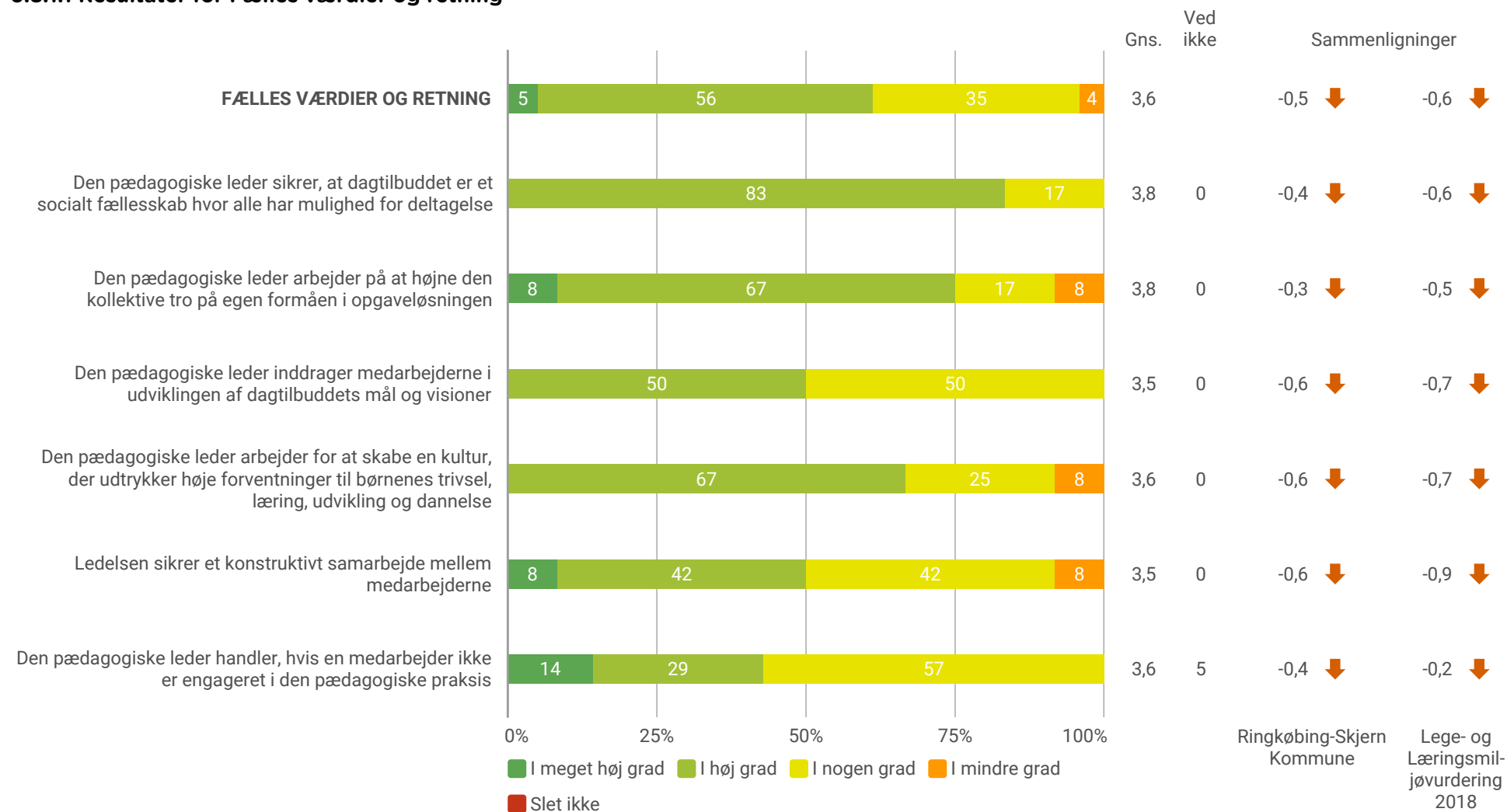
6.8 Ledelse

I det følgende afsnit vises resultaterne for medarbejdernes besvarelser på de enkelte spørgsmål under temaet Ledelse.

6.8.1 Fælles værdier og retning

For at alle i dagtilbuddet kan arbejde i den samme retning, er det vigtigt at have en fælles forståelse af, hvad man vil opnå, og hvordan man vil gøre det. Fælles værdier i dagtilbuddet betyder, at man bevæger sig i samme retning med større entusiasme og motivation blandt medarbejderne. Tydelige værdier og rammer for arbejdet virker handlingsanvisende for både pædagoger, institutionslederen og kommune og ikke mindst fremmer de kvaliteten af det lege- og læringsmiljø, som børnene tilbydes.

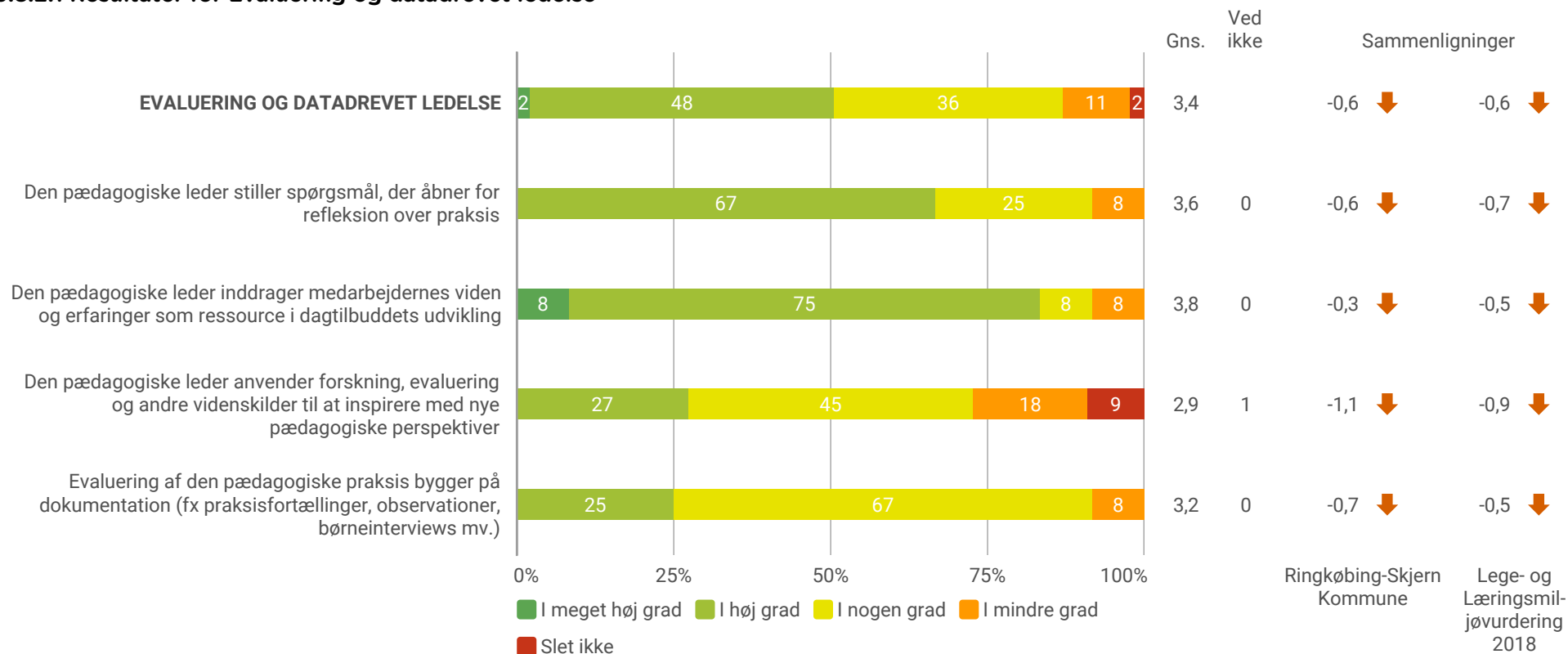
6.8.1.1 Resultater for Fælles værdier og retning

6.8.2 Evaluering og datadrevet ledelse

Det er afgørende for kvaliteten af den pædagogiske praksis, at dagtilbuddet løbende dokumenterer og evaluerer sammenhængen mellem lege- og læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring og udvikling. Det er ledelsen, der skaber betingelserne for denne dokumentations- og evalueringsproces og herigennem for justering og kvalificering af den pædagogiske praksis.

6.8.2.1 Resultater for Evaluering og datadrevet ledelse

6.9 Forældresamarbejde

I det følgende afsnit vises resultaterne for medarbejdernes besvarelser på de enkelte spørgsmål under temaet Forældresamarbejde.

6.9.1 Forældresamarbejde

Børn skal ses som aktive medskabere af egen læring i rammer, de voksne er ansvarlige for. Hvordan pædagogisk praksis organiseres og tilrettelægges, har betydning for hvorvidt børnene får de bedste betingelser for at lære og udvikle sig. Det betyder, at det pædagogiske personale skal skabe alsidige, inddragende og trygge læringsmiljøer, der fremmer børnenes lyst til at lære og udforske omgivelserne.

6.9.1.1 Resultater for Forældresamarbejde

